دکتورلعل زاد
لندن – می 2006

افغانستان امروزی در نقشه های دیروزی

ازمدتی بدینسو بحثهای داغی بین صاحبنظران کشوربرسر کلمات "افغان" و "افغانستان" وسابقه تاریخی آنها جریان دارد. گروهی باساس اسناد و شواهد "تاریخی" بدین باوراند که کلمه "افغان = پشتون" * نامی قومی است که مسکن اصلی آنها اطراف کوههای سلیمان در جنوب کشوراست و کلمه "افغانستان" نیزدرنیمه اول قرن نزدهم برای باراول توسط خارجیها برحکومت "کابل" بکار رفته وآهسته آهسته دراواخر نیمه دوم قرن نزدهم و اوایل قرن بیستم به "نام رسمی کشور" تبدیل گردیده است (بدون هیچگونه نظرخواهی ویا تصویب مرجع مشروعی)، در حالیکه حتی تا نیمه های دوم قرن بیستم نیز شمال کشور بنام "ترکستان افغانی" یاد میگردید.

گروهی دیگری نیزکوشش دارند که نام "افغانستان" رامنحیث نام "تاریخی" کشورقلمداد نموده و سوابق آنرا بدوره های احمدشاه ابدالی (1747 میلادی) برسانند و بربنیاد مقوله ای "هرکس از افغانستان است افغان است"، نام یک قوم (افغان = پشتون) رابرهمه اقوام این کشور"تحمیل" نمایند (البته اگرتوافق و یا پذیرش همگانی درمیان باشد – حرفی دیگری است). مقالات متعددی درین زمینه برشته تحریر درآمده که لست یکتعداد آنها درآخراین مقاله داده شده است.

باید یادآورشد که تاکنون مبنای تمام تحقیقات دانشمندان و صاحبنظران دراین زمینه دیوان شعرا و کتب تاریخ بوده و کمتراز منابع جغرافیایی استفاده بعمل آمده است. درک این کمبود باعث آن گردید تا منحیث یکی ازعلاقمندان مسایل سیاسی و تاریخی کشور (وبرحسب تفنن، نه تخصص) این مسئله را در "جغرافیه" جستجو کنم؛ بدون اینکه آنرا بمسایل سیاسی و تاریخی ارتباط بدهم. لذادراین کاوش هدفمند بتعداد 60 نقشه تاریخی با ارزش و گرانبها با قدامت چند صد ساله گرد آوری شده که تا اندازه ای زیادی خوانا بوده وبمقیاس بزرگ نشانداده شده میتوانند. این نقشه ها برای فروش درانترنیت موجود بوده ولی سالهای طبع آنها میتواند قابل سوال باشد. بنا برآن سعی بعمل آمده تا سال طبع روی نقشه ها (درصورت موجودیت) درکنارآن نیزدرج گردد تا واقعیت سال طبع آن دقیقا نشان داده شود. درمطالعه این مقاله باید درنظر داشت که:

1. نامهای محلات واصطلاحات کابل، کندز، بلخ، کندهارو غیره شهرها وولایات امروزی کشور کاملا متفاوت با معانی و ساحه آنها دراین نقشه های تاریخی است و فقط با مشاهده ساحه تخمینی آنها دراین نقشه ها میتوان درک نمود که این ساحات تخمینی هیچگاهی ثابت نبوده ودرطول تاریخ چقدرتغییرخورده است.

2. "کشور" نیز بمفهوم امروزی آن (داشتن استقلال، سرحدات مشخص و ...) وجود نداشته، حکومتهای "خانهای" محلی خودمختار، دست نشانده و یا وابسته بوده که قلمروهریک ازآنها براساس قدرت وساحه نفوذ آنها تخمین گردیده وبالاثر لشکرکشیها (اشغال یا فتح)، بیعت کردنها وباجدادنها درتغییردایمی بوده است.

نقشه ها باساس قدامت تاریخی آن گردآوری شده که اولا اصل نقشه با ویب سایت آن وتوضیحات مختصرداده شده و بعدا "ساحه فعلی کشور" بطورتخمینی بمقیاس بزرگتر نشانداده شده تا نامهای محلات و مناطق بطور واضح و خوانا درآن دیده شود. هرنقشه حاوی معلومات فراوان و فوق العاده ارزشمندی است که میتواند درسایرموارد (بعلاوه آنچه دراینجا مطرح بحث است) مورد استفاده دانشمندان و صاحبنظران قرارگیرد (طورمثال هرنقشه میتواند مضمون یک مقاله مفصل درمورد نامهای تاریخی مناطق آن، ساحه، حکومت و مردم آن در آن ادوار باشد). ولی آنچه در این مقاله مورد علاقه وبررسی بوده همانا دریافت نام و کلمات "افغان" و"افغانستان" وساحه آن در طول تاریخ بوده است. لذا از تبصره های سیاسی و تاریخی و اهمیت هریک ازاین نقشه ها صرفنظر نموده و بر این اصل که " بگذارتصاویر و حقایق خود سخن گویند" تکیه مینمائیم.

درین مقاله به استناد نقشه های داده شده فقط به چند نتیجه گیری ذیل دررابطه به موضوع مورد بحث اکتفا نموده وقضاوت بیشتررا به بینندگان نقشه ها وعمق قضایا میگذارم:

1. کلمات "**اغووان ها**" و "**پتاون ها**" نشاندهنده مناطقی (ویا اقوامی؟) درایالت کندهار درنقشه سالهای 1662 میلادی میباشد.

2. کلمات "**اوغان ها**"، "**اغوان ها**" و "**پتان ها**" نشاندهنده مناطقی (ویا اقوامی؟) در جنوب کابل و جنوبشرق کندهار درنقشه های سالهای 1700 الی 1723 میلادی میباشد.

3. کلمات "**اوغان ها**"، "**اغووان ها**" و"**پتان ها**" نشاندهنده مناطقی (ویا اقوامی؟) در اطراف کوههای سلیمان در نقشه سالهای 1724 میلادی میباشد.

4. کلمه "**اغوانستان**" نشاندهنده مناطقی درایالت زابلستان درنقشه های سالهای 1751 الی 1799 میلادی میباشد.

5. کلمه "**افغانستان**" نشاندهنده مناطق وسیعی درجنوب کشوریا حکومت؟ "**کابل**" ** درنقشه های سالهای 1827 الی 1855 میلادی میباشد. اکثریت نقشه ها نشاندهنده آنستکه شمال هندوکش شامل "**کابل**" نیست.

6. کلمه "**افغانستان**" نشاندهنده "کشوری یا حکومتی؟" ** در جنوب هندوکش درنقشه های سال های 1856 الی 1875 میلادی میباشد که ساحه آن گاهی دربرگیرنده دو ایالت کابلستان و کندهار و گاهی شامل پنج ایالت کابل، کندهار، سیستان، هرات وغورات بوده است.

7. کلمه "**افغانستان**" نشاندهنده "کشوری یا حکومتی؟" درشمال هندوکش (بدون کافرستان و قسمتی از بدخشان) وساحه بزرگی درجنوب هندوکش درنقشه های سالهای 1881 الی 1893 میلادی میباشد.

8. کلمه "**افغانستان**" شامل "محدوده فعلی کشور" درنقشه های سالهای 1897 میلادی وبعد آن میباشد که درآنها شمال هندوکش بنام ترکستان افغانی نشانداده شده است.

نتیجه گیریهای فوق گواهی آنستکه: مناطقی دراطراف کوههای سلیمان نشاندهنده مسکن اصلی اقوامی (افغان = پشتون) است که الی قرن هجدهم بنامهای "اغووان"، "اوغان"، "پتاون" و "پتان" و بعدا بنام "اغوانستان" نامیده شده است. کلمه "افغانستان" خیلی ها بعد (درنیمه اول قرن نزدهم) بمناطق وسیعتری درجنوب حکومت "کابل" (که شمال هندوکش شامل آن نیست) اطلاق گردیده وآهسته آهسته درنیمه دوم قرن نزدهم (ازطرف خارجی ها ؟) ** جانشین کلمه "کابل" ساخته شده و بدینترتیب به "نام رسمی کشور" تبدیل گردیده است.

قابل تذکر است که تا ظهورحکومت "کابل" درنیمه های اول قرن نزدهم، دراکثریت نقشه های تاریخی آسیا، قسمتهای غربی محدوده فعلی کشور (هرات الی کندهار) شامل پرشیا، قسمتهای شمال محدوده فعلی کشور (بدخشان الی بلخ) شامل ترکستان (حکومت بخارا) وقسمتهای شرقی محدوده فعلی کشور (کابل الی ننگرهار) شامل اندیا نشان داده شده اند.

درآخربایداظهارکرد که این تحقیق بهیچوجه نمیتواند جامع وکامل پنداشته شود بلکه گامی نخستی دراین زمینه و مدخلی برای تحقیقات آینده بوده وامیدوارم که سایرمحققین و صاحبنظران دراین مسایل با گرد آوری نقشه های بیشتر تاریخی وآرشیفی (ازمنابع مختلف) ومقایسه آنها در جهت غنای این بحث علمی در پرتو سایر اسناد و حقایق تاریخی بپردازند. زیرا صرفنظر ازینکه "تاریخ" واقعی این مناطق درآن وقت ها چگونه بوده است (واین معلومات بطور دقیق و یا غیر دقیق توسط چه کسانی و چگونه بمنابع خارجی انتقال یافته ویا توسط خودشان ساخته شده) در "جغرافیه" ایشان اینگونه انعکاس نموده است (زیرا "تاریخسازی و جعل تاریخ" یک پدیده بسیار معمول و مروج در طول تاریخ افغانستان بوده است ولی امیدواری بر آنستکه درین نقشه ها "جغرافیه سازی و جعل جغرافیه" صورت نگرفته باشد ویا کمترصورت گرفته باشد! بدین علت دراین مقاله درمورد صحت داشتن، درست بودن ویا دقیق بودن این نقشه ها هیچگونه بحثی بعمل نیامده که ایجاب تحقیقات دیگری را مینماید).

---

* اصطلاح معمول درمقالات محترم کاندید اکادمیسین سیستانی.

** دراینموارد باید باسناد تاریخی وسایر مقالات مورد مطالعه دراین زمینه مراجعه کرد (لست یکتعداد آنها داده شده) که درآن ادوار حاکمان کابل خود را "شاهان یا امیران" کابل، خراسان ویا افغانستان نامیده اند، استقلال آنها چگونه بوده است وکلمه "کشور" درکجای این مناطق درطول آن ادوارقابل تطبیق است.

فهرست نقشه ها

نقشه (14) - امپراطوری پرشیا در سال 1721 میلادی که قسمتی از ایالات باکتریانا و آریا درپایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده اند.

نقشه (15) – قسمتهای از بکتریانا و آریا

نقشه (16) - ترکیه، عربیا و پرشیا در سال 1721 میلادی. قسمتی ازین نقشه بمقیاس بزرگتر در پایین نشانداده شده که درآن کلمات "اوغان ها" و "پتان ها" درجنوب کابل و جنوبشرق کندهاردیده میشود.

نقشه (17) – کلمات "اوغان ها" و "پتان ها" درجنوب کابل و جنوبشرق کندهار.

نقشه (18) – آسیا در سال 1723 میلادی. ایالات سمرقند، بلخ، خراسان، سجستان، کندهار، زابلستان، کشمیرو حجاکان در پایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده که کلمات "اوغان ها" و"پتان ها" در جنوب کابل و جنوبشرق کندهار دیده میشود.

نقشه (19) – ایالات سمرقند، بلخ، خراسان، سجستان، کندهار، زابلستان، کشمیرو حجاکان که کلمات "اوغان ها" و"پتان ها" در جنوب کابل و جنوبشرق کندهار دیده میشود.

نقشه (20) - پرشیا در سال 1724 میلادی ونشاندهنده دارالسلطنه های بخارا، سمرقند، بلخ، تبت، کندهار، کابل وغیره است. مناطقی در اطراف کوههای سلیمان نشاندهنده کلمات "اوغان ها"، "اغووان ها" و "پتان ها" میباشد که درپایین بمقیاس بزرگتر نشان داده شده است.

نقشه (21) – ایالات کندهار، کابل، زابلستان و حجاکان که درآن کلمات "اوغان ها"، "اغووان ها" و "پتان ها" دراطراف کوههای سلیمان بمشاهده میرسد.

نقشه (22) – پرشیا درسال 1736 میلادی. ایالات خراسان، زابلستان و سجستان در داخل آن و بلخ و کابل در خارج آن دیده میشود که درپایین بمقیاس بزرگترنشان داده شده است.

نقشه (23) – ایالات خراسان، زابلستان و سجستان در داخل پرشیا و بلخ و کابل در خارج آن دیده میشود.

نقشه (24) – آسیا درسال 1743 میلادی.

نقشه (25) - پرشیا درسال 1747 میلادی است که کندهار درداخل آن و کابل درخارج آن در "دارالسلطنه بلخ" قراردارد. قسمتی ازین نقشه بمقیاس بزرگتردر پایین نشان داده شده است که سلطنتهای سمرقند و بلخ بوضاحت دیده میشوند.

نقشه (26) - قسمتهای که سلطنتهای سمرقند و بلخ بوضاحت دیده میشوند.

نقشه (27) - آسیا در سال 1751 میلادی. قسمتهای مهم این نقشه که دربرگیرنده کلمه "اغوانستان" میباشد در پایین نشانداده شده است.

نقشه (28) – ایالات خراسان، بخارا، بلخ، سجستان و زابلستان. کلمه "اغوانستان" در ایالت زابلستان از شمال بجنوب دیده میشود.

نقشه (29) – آسیا در سال 1752 میلادی

نقشه (30) – امپراطوری پرشیا، اوزبیک، عربیا و مصر درسال 1753 میلادی. قسمتهای ازایالات بخارا، خراسان، بلخ، کندهارو زابلستان درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده است.

نقشه (31) – قسمتهای ازایالات بخارا، خراسان، بلخ، کندهارو زابلستان.

نقشه (32) – امپراطوری مسادونیا و الکساندریا ؟ در سال 1753 میلادی. قسمتهای از سغدیانا، بکتریانا، مارگیانا، آریا، پاروپامیزوس، پارتیا و اراکوزیا درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده است.

نقشه (33) – قسمتهای از سغدیانا، بکتریانا، مارگیانا، آریا، پاروپامیزوس، پارتیا و اراکوزیا.

نقشه (34) آسیا درسال 1778 میلادی

نقشه (35) – آسیا در سال 1785 میلادی

نقشه (36) – آسیا درسال 1791 میلادی.

نقشه (37) - امپراطوری پرشیا درسال 1794 میلادی. قسمتهای ازایالات خراسان و سجستان درپایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده است.

نقشه (38) - قسمتهای که درآن ایالات خراسان و سجستان دیده میشوند.

نقشه (39) – آسیا درسال 1799 میلادی. قسمتی ازآن درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده که درآن کلمه "اغوانستان" درایالت زابلستان دیده میشود.

نقشه (40) – قسمتی ازایالات تخارستان، خراسان، سجستان و زابلستان که درآن کلمه "اغوانستان" ازشمال بجنوب ادامه دارد.

نقشه (41) – آسیا درسال 1799 میلادی.

نقشه (42) – پرشیا در سال 1801 میلادی. قسمتهای از ایالات بلخ، خراسان وسجستان در پایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده است.

نقشه (43) – ایالات بلخ، خراسان وسجستان

نقشه (44) – آسیا درسال 1804 میلادی.

نقشه (45) - امپراطوری پرشیا در سال 1807 میلادی ونشاندهنده ایالات باکتریا، آریا، پارتیا، مادیا، اسیریا، پرشیا، گیدروزیا و اندیا میباشد.

نقشه (46) – آسیا در سال 1807 میلادی. قسمتهای ازپرشیا که درشرق آن کابلستان و کندهاردیده میشوند در پایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده است.

نقشه (47) – قسمتهای ازپرشیا که درشرق آن کابلستان و کندهاردیده میشوند.

نقشه (48) - آسیا در سال 1808 میلادی. قسمتهای که درآن هرات و کندهار در داخل پرشیا و کابل و بلخ در خارج آن قرار دارند در پایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده است.

نقشه (49) - قسمتهای که درآن هرات و کندهار درداخل پرشیا و کابل و بلخ در خارج آن قرار دارند.

نقشه (50) – پرشیا درسال 1811 میلادی. قسمتهای از ایالات خراسان، کوهستان وسجستان که درپرشیا و تخارستان، غور، کابل وکندهار در بلخ قراردارد درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده است.

نقشه (51) – قسمتهای از ایالات خراسان، کوهستان وسجستان که درپرشیا و تخارستان، غور، کابل وکندهار در بلخ قراردارد.

نقشه (52) – آسیا درسال 1813 میلادی.

نقشه (53) - پرشیا و کشورهای مجاور آن درسال 1815 میلادی. قسمتهای که هرات، کندهارو کابل در "کابل" قرار دارند ولی کافرستان، بدخشان، کندز و بلخ مربوط "بخارا" میباشد درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده است.

نقشه (54) - قسمتهای که هرات، کندهارو کابل در "کابل" قرار دارند ولی کافرستان، بدخشان، کندز و بلخ مربوط "بخارا" میباشد.

نقشه (55) – قسمتهای ازکابل در سال 1827 میلادی که کلمه "افغانستان" درجنوب آن دیده میشود وقسمتی ازآن درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده است.

نقشه (56) – قسمتهای از نواحی کندهار که درآن کلمات "پوپلزی ها"، بارکزی ها"، "غلزی ها" و "درانی ها" دیده میشود.

نقشه (57) – پرشیا وکابل (که ساحه افغانستان درجنوب آن قراردارد ودر پایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده) در سال 1828 میلادی.

نقشه (58) – کابل که ساحه افغانستان در قسمت جنوبی آن قرار داشته و بلخ (شمال هندوکش) مربوط ترکستان است.

نقشه (59) – بخارا، کابل، پرشیا، دریای اندوس و کشورهای شرق آن در سال 1834 میلادی. کابل بمقیاس بزرگتردرپایین نشانداده شده که افغانستان در جنوب آن قرار دارد وشمال هندوکش شامل آن نیست.

نقشه (60) – ساحه کابل که افغانستان درقسمت جنوب آن قرار دارد وشمال هندوکش شامل آن نیست.

نقشه (61) - ایران و توران درسال 1835 میلادی – ساحه "افغانستان" بمقیاس بزرگتر در پایین نشانداده شده است.

نقشه (62) - ساحه "افغانستان" شامل 6 منطقه: کابل، کندهار، پشاور، هرات، سجستان و غورات بوده که درتوضیحات نقشه درپایین نیزتوسط اعدادذکرگردیده ومناطق بلخ، کندز و بدخشان شامل آن نیست.

نقشه (63) – توضیحات نقشه های 52 و53

نقشه (64) - بخارا، کابل و بلوچستان در سال 1838 میلادی که با وضاحت ، دقت کمنظیر و مقیاس بزرگ درسایت آن وجود دارد. افغانستان منطقه ایست درجنوب کابل . شمال هندوکش مربوط بخارا است.

نقشه (65) - افغانستان، ایران؟ و اندیا در سال 1842 میلادی با سرحدات غیر مشخص که در پایین بمقیاس بزرگتر نشان داده شده است.

نقشه (66) – ساحه افغانستان

نقشه (67) – تسلیمی دوست محمد خان به مکناتن بهمنگام ورود بکابل ازقلعه قاضی درسال 1842 میلادی.

نقشه (68) – پرشیا، افغانستان وبلوچستان در سال 1846 میلادی. افغانستان بمقیاس بزرگتر درپایین نشانداده شده که شمال هندوکش وغورات شامل آن نیست.

نقشه (69) – افغانستان شامل هرات، کندهار و کابل (شمال هندوکش وغورات شامل آن نیست).

نقشه (70) – آسیا درسال 1847 میلادی. قسمت کابل وهرات درپایین به مقیاس بزرگتر نشانداده شده و شمال هندوکش مربوط ترکستان است. نفوس کابل 4 ملیون و هرات 1.3 ملیون ذکرگردیده است.

نقشه (71) – قسمتهای ازکابل، هرات، پرشیا، ترکستان، چین و هند.

نقشه (72) - پرشیا، کابل و بلوچستان در سال 1850 میلادی. کابل درپایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده و شمال هندوکش شامل آن نیست. کلمه افغانستان درجایی دیده نمیشود.

نقشه (73) – کابل

نقشه (74) – پرپشیا وعربیا درسال 1836ویا 1850 میلادی (دومنبع دوسال مختف رااارائه کرده است). افغانستان در قسمت جنوب کابل قرار دارد.

نقشه (75) – کابل که افغانستان در جنوب آن قرار دارد.

نقشه (76) – کابل، پنجاب وبلوچستان درسال 1851 میلادی. درپایین کابل بمقیاس بزرگتر نشانداده شده که افغانستان در جنوب آن قرار دارد. تصویرسمت چپ نشاندهنده منارها و قلعه های سلطان محمود غزنوی نوشته شده است.

نقشه (77) – کابل که افغانستان در جنوب آن قرار دارد.

نقشه (78) - پرشیا و افغانستان در سال 1854 میلادی که مطابقت کامل با نقشه سال 1846 میلادی دارد ولی غورات شامل افغانستان شده است ودرپایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده است.

نقشه (79) – افغانستان شامل غورات،هرات ، کابل و کندها

نقشه (80) – پرشیا و عربیا در سال 1855 میلادی. کابل درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده که افغانستان در قسمت جنوبی آن قرار داشته و شمال هندوکش شامل آن نیست.

نقشه (81) – کابل (شامل 5 منطقه: هرات، سیستان، کندهار، کابل و هزاره وایماق) که افغانستان در جنوب آن قرار دارد وکافرستان، کندزو بلخ شامل آن نیست.

نقشه (82) - پرشیا و کابل که مشابهت به نقشه سال 1855 میلادی دارد. قسمت کابل در پایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده - افغانستان منطقه ایست درجنوب آن وشمال هندوکش شامل آن نیست.

نقشه (83) – کابل و موقعیت افغانستان در جنوب آن

نقشه (84) - پرشیا و افغانستان در سال 1856 میلادی با وضاحت ، دقت کمنظیرو مقیاس بزرگ درسایت آن وجود دارد. ساحه افغانستان بمقیاس بزرگتر درپایین نشان داده شده و شمال هندوکش مربوط بخارا است.

نقشه (85) – ساحه افغانستان

نقشه (86) – ترکیه، عربیا، پرشیا، افغانستان، هرات وبلوچستان درسال 1856 میلادی. افغانستان درپایین بمقیاس بزرگتر نشان داده شده ودر برگیرنده کابل و کندهاراست (دراین نقشه معلومات ارزشمندی درمورد هریک ازکشورها داده شده است).

نقشه (87) – افغانستان دربرگیرنده کابل و کندهار(نام افغانستان درایالت سیکه نیز دیده میشود). هرات (دربرگیرنده غور و سیستان) نیز مثل افغانستان کشوری یا حکومتی؟ دیگری است.

نقشه (88) – ترکیه، پرشیاوعربیادرسال 1860 میلادی (این نقشه ازنگاه ساحه کاملامشابه نقشه سال 1855 میلادی است ولی افغانستان جانشین کابل شده است). افغانستان بمقیاس بزرگتردرپایین نشانداده شده است که دربرگیرنده ایالات هرات، سیستان، کندهار، کابل و غورات بوده وشمال هندوکش شامل آن نیست.

نقشه (89) – افغانستان شامل ایالات هرات، سیستان، کندهار، کابل و غورات بوده وشمال هندوکش شامل آن نیست.

نقشه (90) - پرشیا، ترکیه، افغانستان و بلوچستان درسال 1860 میلادی(این نقشه نیزمشابه نقشه های سال 1855 میلادی است ولی افغانستان جانشین کابل شده است). افغانستان درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده که شامل هرات، کابل و کندهار بوده و شمال هندوکش شامل آن نیست.

نقشه (91) – افغانستان که شامل هرات، کابل و کندهار است.

نقشه (92) – ترکیه، عربیا، پرشیا وترکستان در سال 1860 میلادی. افغانستان درپایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده که شامل هرات، سیستان، کندهار و کابلستان بوده و شمال هندوکش بنام کندزمربوط ترکستان است.

نقشه (93) – افغانستان شامل هرات، سیستان، کندهار و کابلستان بوده و شمال هندوکش بنام کندزمربوط ترکستان است.

نقشه (94) – پرشیا و افغانستان در سال 1861 میلادی. افغانستان درپایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده است.

نقشه (95) – افغانستان. مناطق هزاره وایماق و کابل برجسته نشانداده شده وشمال هندوکش بنام "خانات کندز" بمقیاس بزرگتردرپایین نشانداده شده که مربوط "خانات بخارا" است.

نقشه (96) – شمال هندوکش بنام "خانات کندز" مربوط "خانات بخارا" است.

نقشه (97) – نقشه ایران وتوران: پرشیا، افغانستان، بلوچستان و ترکستان درسال 1875 میلادی. افغانستان درپایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده است.

نقشه (98) – افغانستان (کافرستان وقسمتی ازبدخشان شامل آن نیست).

نقشه (99) - افغانستان (بامقیاس بزرگ ووضاحت کامل سرحدات) که الی سال 1875 میلادی توسط سروی کنندگان روسی و برتانوی تهیه گردیده ودر شعبه انجنیران برای معلومات افسران ارتش امریکا چاپ شده است. واشنگتن دی.سی. سال 1878 میلادی. قسمتی ازآن درپایین نشانداده شده است.

نقشه (100) – قسمت پرشیا، ترکستان، افغانستان و بلوچستان

نقشه (101) - پرشیا و افغانستان در سال 1881 میلادی. افغانستان درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده است.

نقشه (102) – افغانستان (یا کابل؟) که کافرستان شامل آن نیست.

نقشه (103) – نقشه سرحدی ازکویته الی هرات وبادغیس درسال 1885 میلادی.

نقشه (104) – پرشیا، عربیا، ترکیه، افغانستان وبلوچستان در سال 1887 میلادی. افغانستان بمقیاس بزرگتردرپایین نشانداده شده که شامل ایالات هرات، کندهار، کابل، کندزوبلخ میباشد.

نقشه (105) – افغانستان شامل ایالات هرات، کندهار، کابل، کندزوبلخ.

نقشه (106) - افغانستان و بلوچستان در سال 1893 میلادی (سال امضای معاهده دیورند).

نقشه (107) - افغانستان درسال 1897 میلادی (شمال هندوکش بنام ترکستان افغانی یاد میشود).

نقشه (108) – افغانستان درسال 1922 میلادی (شمال هندوکش بنام ترکستان افغانی یاد میشود).

فهرست یکتعداد مقالات مورد مطالعه درین رابطه

1. نگاه به افغانستان – چگونه کشور ما افغانستان نام گرفت؟ نوشته محمد اکرم اندیشمند.
http://www.ariayemusic.com/dari2/tarikh/andeshmand.pdf

2. طرح سیاسی – تغییرنام افغانستان به "خراسان" مدخلی در راه صلح جاویدان. نوشته پوهنمل بصیر کامجو.
http://www.ariayemusic.com/dari3/siasi/kamjow.html

3. آریانای باستان، خراسان پهناور و افغانستان پرآشوب. نوشته محمد بشیربغلانی.
http://www.ariayemusic.com/dari2/siasi/baghlani3.html

4. پاسخ به پرسشها! . نوشته محمد بشیربغلانی.
http://www.ariayemusic.com/dari2/siasi/baghlani2.html

5. درباره ایجاددولت، عملکردهای سلاطین و رژیمهای بعدی، مسله ملی و دموکراسی در افغانستان. نوشته محمد بشیربغلانی.
http://www.ariayemusic.com/dari1/siasi2/baghlani.html

6. 4000 سال است که افغانها درمتن و بطن افغانستان زندگی میکنند، مگرتاکنون ازباشندگان بومی کشورشمرده نمیشوند، چرا؟ نوشته کاندید اکادمیسین سیستانی.
http://junbish.org/Dari/viewtopic.php?t=1268&sid=c264db96eef18eca012da6c212fbfd57

7. افغانها یهودی اند یا آریایی؟ نوشته کاندید اکادمیسین سیستانی.
http://junbish.org/Dari/viewtopic.php?t=1229

8. افغانها یهوداندیاآریایی؟ نوشته سید احمدشاه دولتی.
http://junbish.org/Dari/viewtopic.php?t=1229

9. پاسخی به فرزندان ناخلف کشورکه میخواهندنام افغانستان به خراسان تعویض شود! نوشته پوهاند دکتورسید خلیل الله هاشمیان.
http://www.tolafghan.com/fullstory.php?id=4290

10. بحران هویت ملی درافغانستان – ما کیستیم و اینجا کجاست؟! نویسنده: بشیراحمد انصاری.
http://garderah.persianblog.com/1383_6_garderah_archive.html

11. اندرزهای فردوسی را فراموش نکنیم. نوشته داکترمحمد سالم سپارتاک.
http://www.ariayemusic.com/dari3/siasi/spartak.html

12. تذکری برنوشته ای جناب سادات. نوشته دستگیرنایل.
http://www.ariayemusic.com/dari3/siasi/nail.html

13. جعل تاریخ درپرده وحدت ملی. نوشته عالم.
http://www.ariayemusic.com/dari3/siasi/alem.html

14. وحدت ملی یک توهم و هزار گمان. نوشته بیژنپور.
http://www.ariayemusic.com/dari3/siasi/bezhanpoor.html

15. بنام بی گژیهای زمانه. نوشته میرزایی.
http://www.ariayemusic.com/dari3/siasi/merzai.html

16. موجودیت افغانستان درگرو وحدت ملی آنست. نوشته میرعبدالواحد سادات.
http://www.ariayemusic.com/dari3/siasi/sadat.html

17. افغانستان یا خراسان. نوشته نصیرسهام.
http://www.ariayemusic.com/dari3/siasi/saham.html

18. دربیان حقایق واقعبین بود نه کجبین. نوشته محمد آصف خواتین.
http://www.ariayemusic.com/dari2/siasi/khawati.html

19. تحقق نظام دموکراسی و حل بحران دیرپای افغانستان. نوشته غلام سخی ارزگانی.
http://www.ariayemusic.com/ketab/orozgani/orozgani.html

20. پشتون یا افغان سوک دی؟ نوشته آدم خان یوسفزی.
http://kabulzameen.persianblog.com/1384_10_24_kabulzameen_archive.html

21. نباید از فرهنگ قلم عدول کرد. نوشته دکتور همت فاریابی.
http://kabulzameen.persianblog.com/1384_12_6_kabulzameen_archive.html

22. پرنده مردنیست، پرواز را بخاطر بسپار. نوشته ثریا بها.
http://kabulzameen.persianblog.com/1385_1_12_kabulzameen_archive.html

23. افغان، افغانی، افغانستانی. نوشته انجنیر خلیل الله معروفی.
http://payamewatan.com/Articles/kh.marofi.htm

24. از کنکاش آقایان بیژنپور ووحدت چنین به نتیجه رسیدیم که. نوشته میرزایی.
http://www.ariayemusic.com/dari2/ejtemai/merzai.html

25. استعمال نام "افغانستانی" جرم است. نوشته ولی احمد نوری.
http://www.ago-data.de/walinouri_afghan.pdf

26. خراسان، ایران و افغانستان. نوشته کاندید اکادمیسین سیستانی.
http://www.ago-data.de/sistani_khorasan_iran_wa_afghanistan.pdf

27. افغانستان درمسیروحدت ملی (قسمت اول)، افغانستان ومسئله ملی (قسمت دوم) و فدرالیسم (قسمت سوم).
نوشته عبدالمجید اسکندری.

http://www.ariaye.com/dari/qanoonasasi/eskandari2.html

http://www.ariaye.com/dari/qanoonasasi/eskandari3.html

http://www.ariaye.com/dari/qanoonasasi/eskandari4.html

28 . مباحث روی هویت ملی و زبانهای افغانستان. ویب سایت ذیل:
http://www.afghan-german.de/pd/Maqalat_Tahlilha/Tahlilha/MatalebFarhangi.asp

http://www.raremaps.com/cgi-bin/map-builder.cgi?Asia+Asia+9337

نقشه (1) - آسیا درسال ؟ 1570 میلادی.

http://library.usc.edu/uhtbin/idaimg?uscid=USC-1999-0000TN-1&nav=1

نقشه (2) – آسیا درسال 1650 میلادی. قسمتی ازآن درپایین بمقیاس بزرگتر نشان داده شده است.

نقشه (3) – ایالات کابل، خراسان، کندهار، اتک، حجاکان و ...

http://db.lib.unimelb.edu.au/mrsid-cgi/map_view.cgi?initview=yes&get_title=951786322&client=walker_collection&image=w026_30_5.sid&browse_by=DATE

http://memory.loc.gov

نقشه (4) – پرشیا،ارمینیا، ناتالی و عربیا درسال؟ 1662 میلادی. ایالات تخارستان و کندهار بمقیاس بزرگتردر پایین نشانداده شده که درآن کلمات "پتاون ها" و "اغووان ها" در ایالت کندهاردیده میشود.

نقشه (5) – کلمات "پتاون ها" * و "اغووان ها" ** در ایالت کندهار.

* Pataones

** Aguvanes

1676

http://library.usc.edu/uhtbin/idaimg?uscid=USC-1999-0000WA-1&nav=1

نقشه (6) – آسیا درسال 1676 میلادی. قسمتی ازآن درپایین بمقیاس بزرگتر نشان داده شده است.

نقشه (7) – قسمتهای از ترکستان، پرشیا و اندیا

1700

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (8) – آسیا در سال 1700 میلادی. ایالات خراسان، زابلستان، سجستان، کندهار، آینگران، حجاکان، کشمیرو پنجاب بمقیاس بزرگتر درپایین نشاندهده شده که کلمات "اوغان ها" و "پتان ها" دران دیده میشود.

نقشه (9) - ایالات خراسان، زابلستان، سجستان، کندهار، آینگران، حجاکان، کشمیرو پنجاب که کلمات "اوغان ها" * و "پتان ها" ** درجنوب کابل و جنوبشرق کندهار دیده میشود.

---

* AUGANS
** PATANES

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (10) – ترکیه، عربیا و پرشیا در سال 1701 میلادی. ایالات خراسان، زابلستان، سجستان، تخارستان، بلخ، کندهار و حجاکان بمقیاس بزرگتردرپایین نشانداده شده که کلمات "اوغان ها" و "پتان ها" در جنوب کابل و جنوبشرق کندهار دیده میشود.

نقشه (11) – ایالات خراسان، زابلستان، سجستان، تخارستان، بلخ، کندهار و حجاکان که کلمات "اوغان ها" * و "پتان ها" ** در جنوب کابل و جنوبشرق کندهار دیده میشود.

---

* AUGANS
** PATANES

1706.

http://library.usc.edu/uhtbin/idaimg?uscid=USC-1999-0000XX-1&nav=1

نقشه (12) – ترتاری در سال 1706 میلادی. قسمتی ازآن درپایین بمقیاس بزرگتر نشان داده شده که درآن کلمه "اغوان ها" دیده میشود.

نقشه (13) - قسمتهای از ایالت کابل که درجنوب آن کلمه "اغوان ها" * دیده میشود.

---

* Aguanes

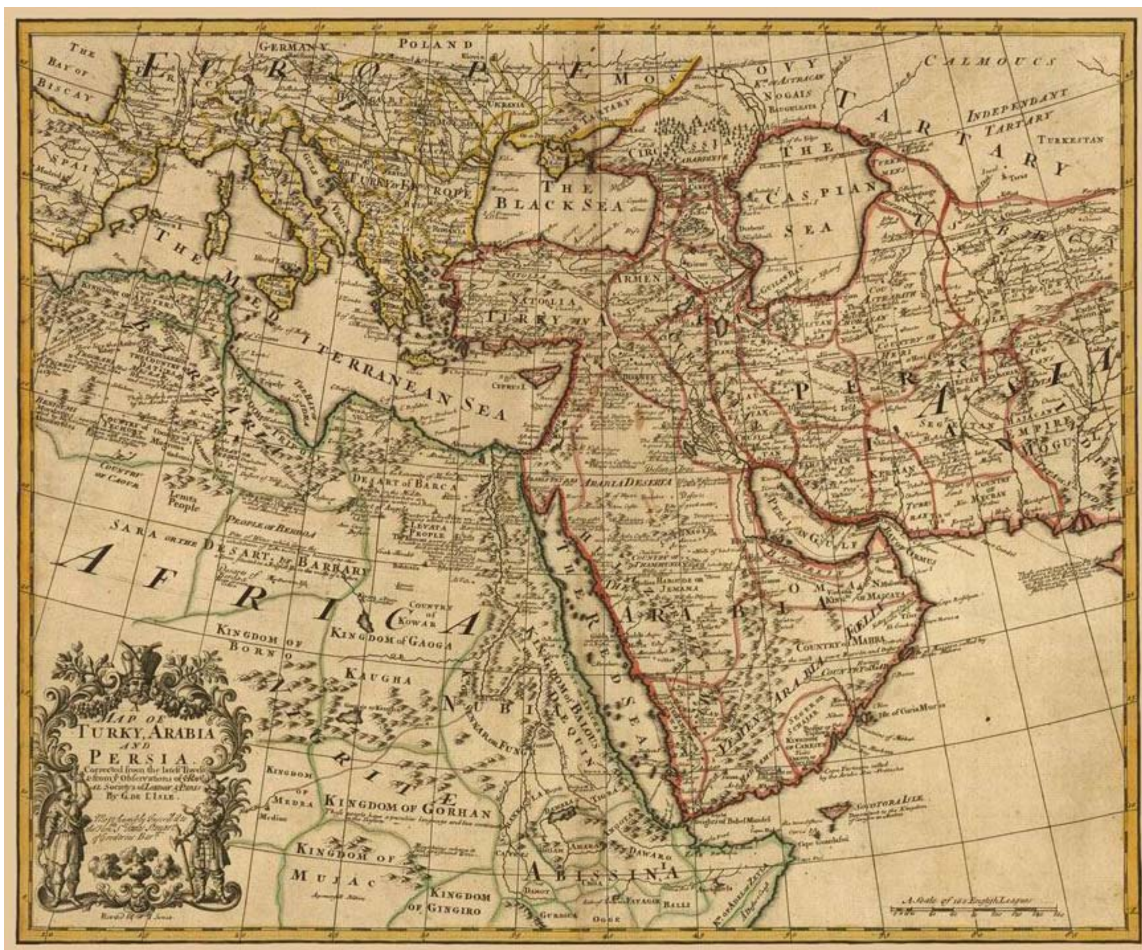

<http://www.loc.gov/rr/geogmap/pub/afghanistan.html>

نقشه (14) - امپراطوری پرشیا در سال ؟ 1721 میلادی که قسمتی از ایالات باکتریانا و آریا درپایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده اند.

نقشه (15) – قسمتهای از بکتریانا و آریا

<http://memory.loc.gov>

<http://alabamamaps.ua.edu/historicalmaps/asia/middleeast.html>

نقشه (16) - ترکیه، عربیا و پرشیا در سال ؟ 1721 میلادی. قسمتی ازین نقشه بمقیاس بزرگتر در پایین نشانداده شده که درآن کلمات "اوغان ها" و "پتان ها" در جنوب کابل و جنوبشرق کندهار دیده میشود.

نقشه (17) – کلمات "اوغان ها" * و "پتان ها" ** درجنوب کابل و جنوبشرق کندهار.

---

* AUGANS

** PATANES

1723.

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (18) – آسیا در سال 1723 میلادی. ایالات سمرقند، بلخ، خراسان، سجستان، کندهار، زابلستان، کشمیر و حجاکان در پایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده که کلمات "اوغان ها" و "پتان ها" در جنوب کابل و جنوبشرق کندهار دیده میشود.

نقشه (19) – ایالات سمرقند، بلخ، خراسان، سجستان، کندهار، زابلستان، کشمیر و حجاکان که کلمات "اوغان ها" * و "پتان ها" ** در جنوب کابل و جنوبشرق کندهار دیده میشود.

---

* Augans
** Patanes

1724.

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (20) - پرشیا در سال 1724 میلادی ونشاندهنده دارالسلطنه های بخارا، سمرقند، بلخ، تبت، کندهار، کابل وغیره است. مناطقی در اطراف کوههای سلیمان نشاندهنده کلمات "اوغان ها"، "اغووان ها" و "پتان ها" میباشد که درپایین بمقیاس بزرگتر نشان داده شده است.

نقشه (21) – ایالات کندهار، کابل، زابلستان و حجاکان که درآن کلمات "اوغان ها"*، "اغووان ها" ** و "پتان ها" *** دراطراف کوههای سلیمان بمشاهده میرسد.

---

* OUGANES
** AGUANES
*** Patanes

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (22) – پرشیا درسال ؟ 1736 میلادی. ایالات خراسان، زابلستان و سجستان در داخل آن و بلخ و کابل در خارج آن دیده میشود که درپایین بمقیاس بزرگترنشان داده شده است.

نقشه (23) – ایالات خراسان، زابلستان و سجستان در داخل پرشیا و بلخ و کابل در خارج آن دیده میشود.

http://library.usc.edu/uhtbin/idaimg?uscid=USC-1999-0000SL-1

نقشه (24) – آسیا درسال 1743 میلادی.

http://www.loc.gov/rr/geogmap/pub/afghanistan.html

http://memory.loc.gov

نقشه (25) - پرشیا درسال ؟ 1747 میلادی است که کندهار درداخل آن و کابل درخارج آن در "دارالسلطنه بلخ" قراردارد. قسمتی ازین نقشه بمقیاس بزرگتردر پایین نشان داده شده است که سلطنتهای سمرقند و بلخ بوضاحت دیده میشوند.

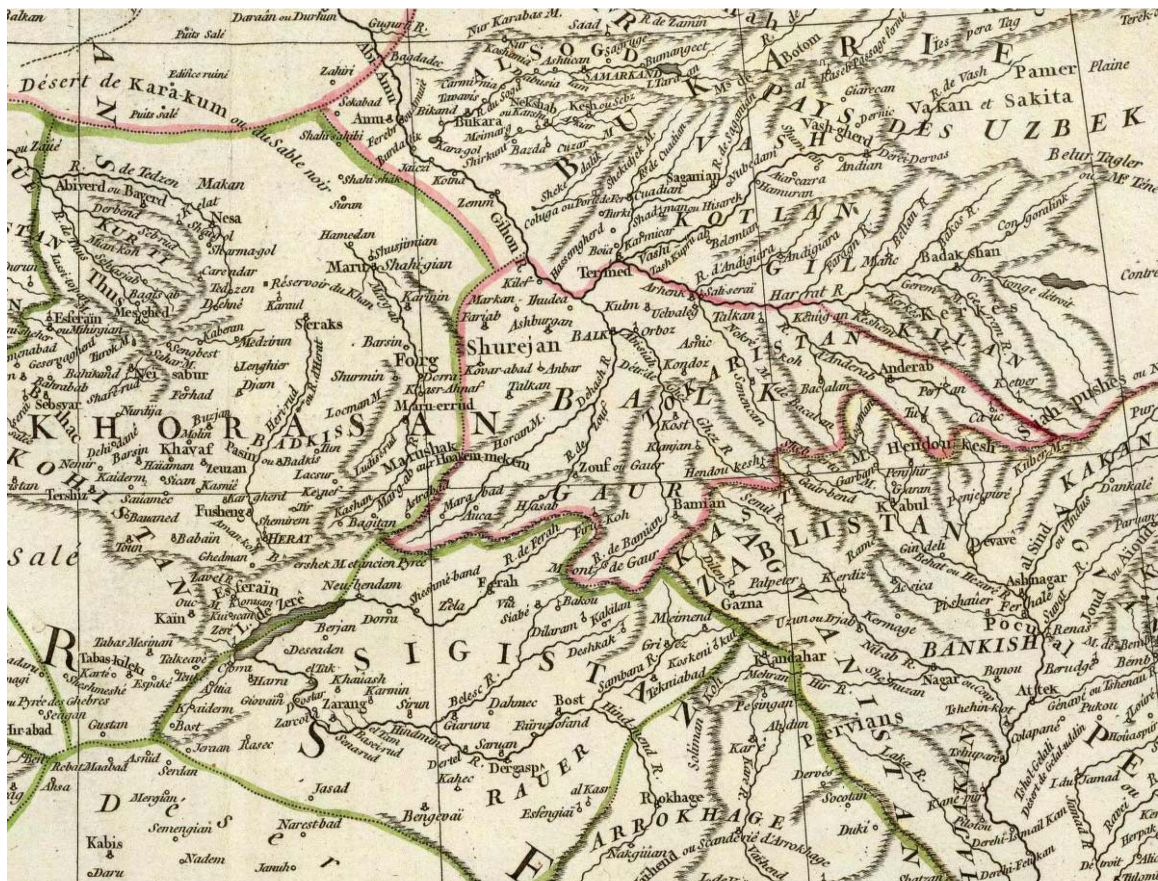

نقشه (26) - قسمتهای که سلطنتهای سمرقند و بلخ بوضاحت دیده میشوند.

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (27) - آسیا در سال ؟ 1751 میلادی. قسمتهای مهم این نقشه که دربرگیرنده کلمه "اغوانستان" میباشد در پایین نشانداده شده است.

نقشه (28) – ایالات خراسان، بخارا، بلخ، سجستان و زابلستان. کلمه "اغوانستان" * در ایالت زابلستان از شمال بجنوب دیده میشود.

---

* AGVANISTAN

http://www.raremaps.com/cgi-bin/map-builder.cgi?Asia+Asia+11916

نقشه (29) – آسیا در سال ؟ 1752 میلادی

1763.

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (30) – امپراطوری پرشیا، اوزبیک، عربیا و مصر درسال 1753 میلادی. قسمتهای از ایالات بخارا، خراسان، بلخ، کندهارو زابلستان درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده است.

نقشه (31) – قسمتهای ازایالات بخارا، خراسان، بلخ، کندهار و زابلستان

1753.

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (32) – امپراطوری مسادونیا و الکساندریا ؟ در سال 1753 میلادی. قسمتهای از سغدیانا، بکتریانا، مارگیانا، آریا، پاروپامیزوس، پارتیا و اراکوزیا درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده است.

نقشه (33) – قسمتهای از سغدیانا، بکتریانا، مارگیانا، آریا، پاروپامیزوس، پارتیا و اراکوزیا.

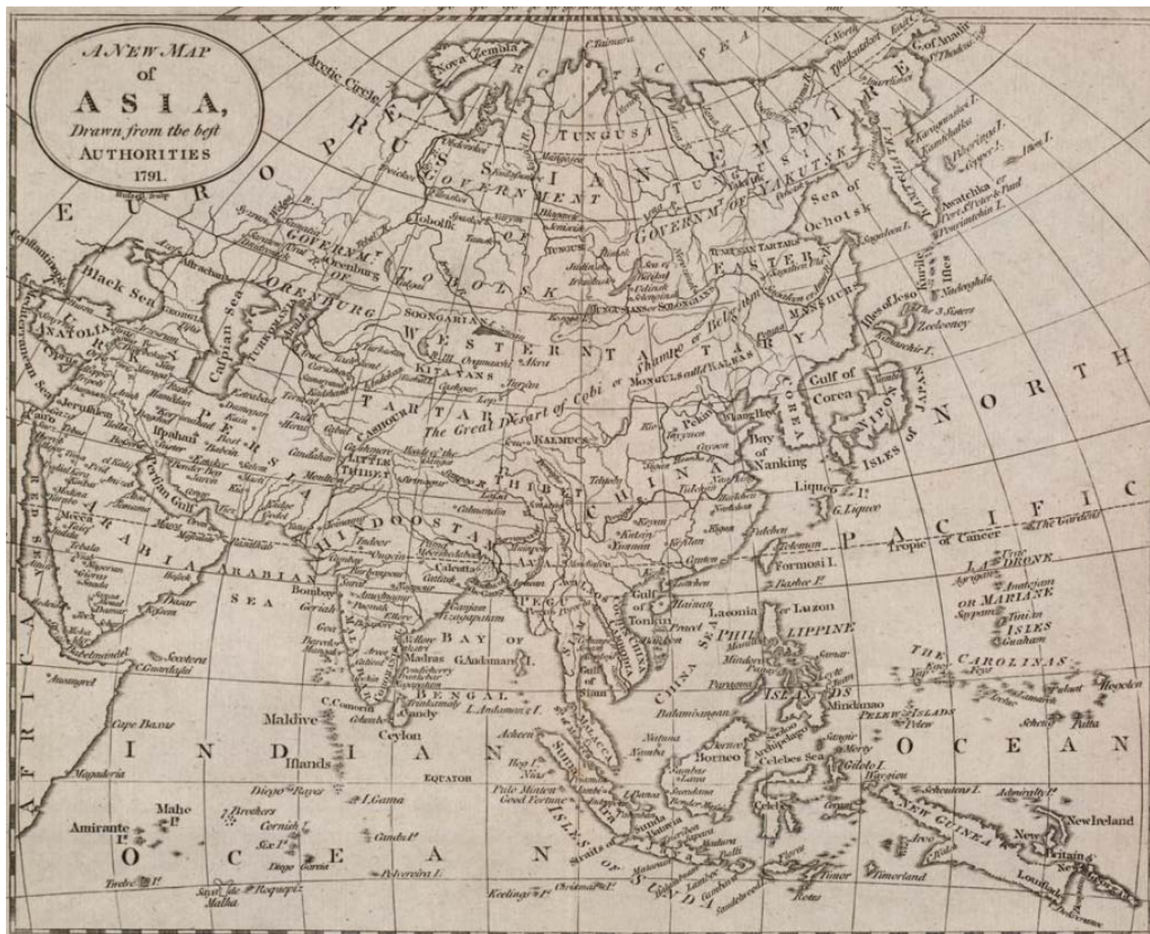
http://library.usc.edu/uhtbin/idaimg?uscid=USC-1999-0000TT-1

نقشه (34) آسیا درسال 1778 میلادی.

http://www.raremaps.com/cgi-bin/map-builder.cgi?Asia+Asia+0859

نقشه (35) – آسیا در سال ؟ 1785 میلادی

1791.

http://library.usc.edu/uhtbin/idaimg?uscid=USC-1999-0000ST-1

نقشه (36) – آسیا درسال 1791 میلادی.

http://library.mcmaster.ca/maps/rcmaps.htm#7756

نقشه (37) - امپراطوری پرشیا درسال ؟ 1794 میلادی. قسمتهای ازایالات خراسان و سجستان درپایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده است.

نقشه (38) - قسمتهای که درآن ایالات خراسان و سجستان دیده میشوند.

1799

http://lcweb2.loc.gov/cgi-bin/map_item.pl?data=/home/www/data/gmd/gmd7/g7400/g7400/ct000739.sid&style=gnrlmap&itemLink=D?gmd:3:./temp/~ammem_Cs1r::&title=Asia+and+its+islands+according+to+D'Anville.+

نقشه (39) – آسیا درسال 1799 میلادی. قسمتی ازآن درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده که درآن کلمه "اغوانستان" درایالت زابلستان دیده میشود.

نقشه (40) – قسمتی ازایالات تخارستان، خراسان، سجستان و زابلستان که درآن کلمه "اغوانستان" * ازشمال بجنوب ادامه دارد.

---

* AGVANISTAN

1799-

http://library.usc.edu/uhtbin/idaimg?uscid=USC-1999-0000V9-1

نقشه (41) – آسیا درسال 1799 میلادی.

1801.

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (42) – پرشیا در سال 1801 میلادی. قسمتهای از ایالات بلخ، خراسان وسجستان در پایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده است.

نقشه (43) – ایالات بلخ، خراسان وسجستان

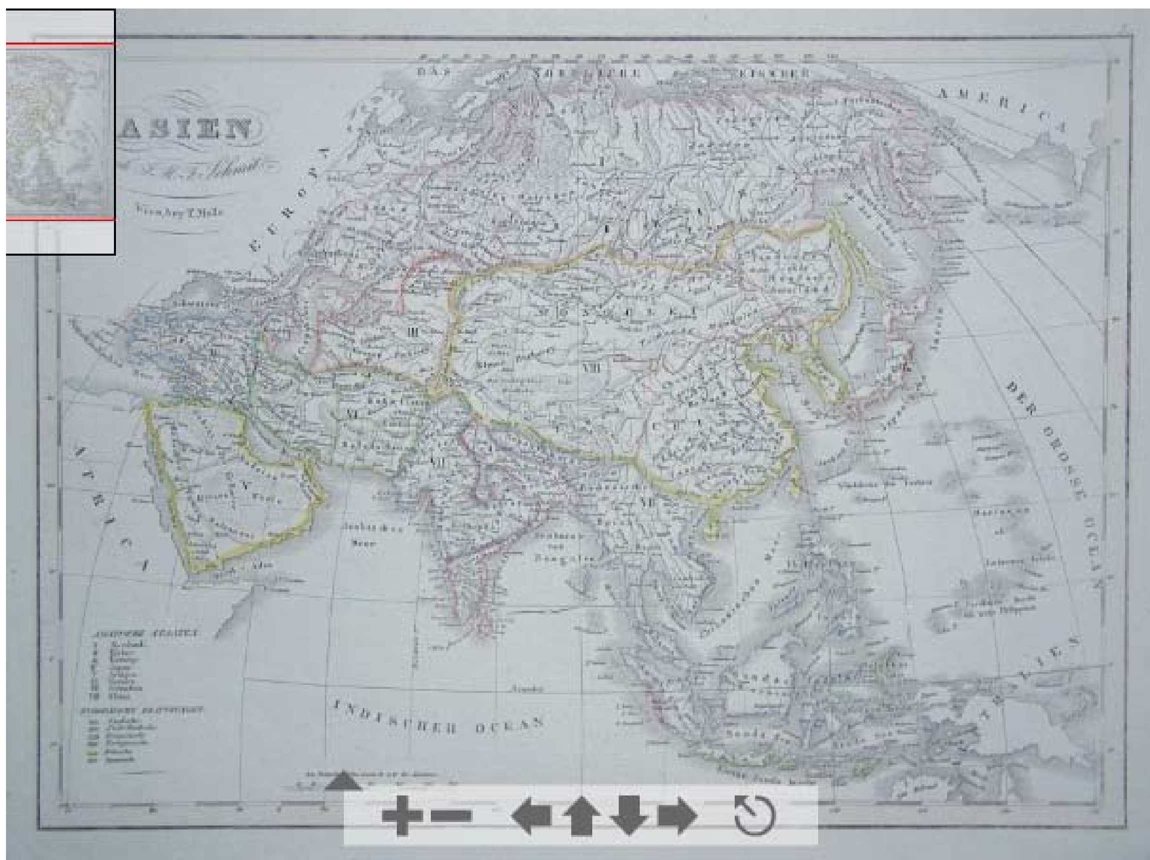
http://library.usc.edu/uhtbin/idaimg?uscid=USC-1999-0000VF-1

نقشه (44) – آسیا درسال 1804 میلادی.

http://www.geographicus.com/Merchant2/merchant.mvc?page=G/PROD/PME/AncientPersia-wilkinson-1807

نقشه (45) - امپراطوری پرشیا در سال ؟ 1807 میلادی ونشاندهنده ایالات باکتریا، آریا، پارتیا، مادیا، اسیریا، پرشیا، گیدروزیا و اندیا میباشد.

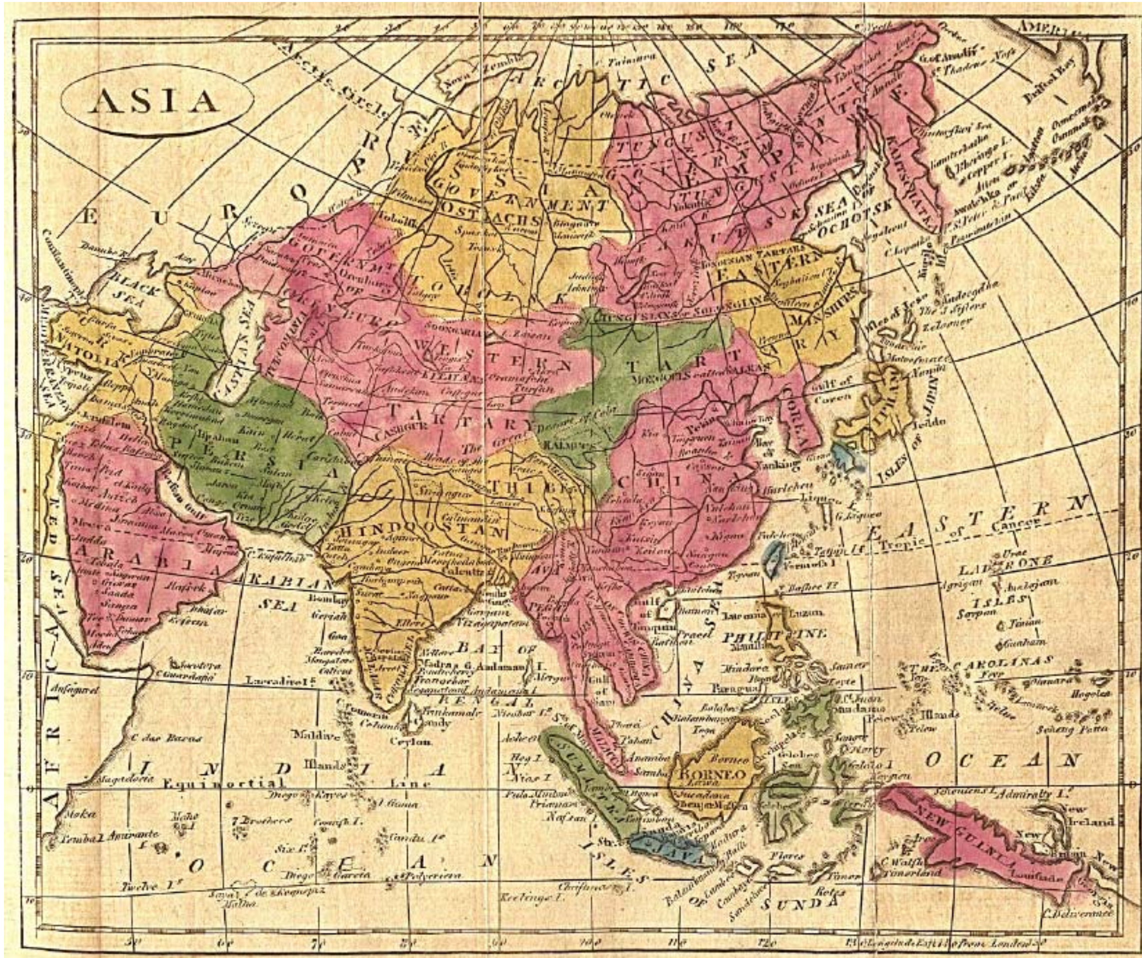

http://www.bergbook.com/htdocs/Cache311.htm

نقشه (46) – آسیا در سال ؟ 1807 میلادی. قسمتهای ازپرشیا که درشرق آن کابلستان و کندهاردیده میشوند در پایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده است.

نقشه (47) – قسمتهای ازپرشیا که درشرق آن کابلستان و کندهاردیده میشوند.

http://www.1uptravel.com/worldmaps/history-asia7.html

نقشه (48) - آسیا در سال ؟ 1808 میلادی. قسمتهای که درآن هرات و کندهار در داخل پرشیا و کابل و بلخ در خارج آن قرار دارند در پایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده است.

نقشه (49) - قسمتهای که درآن هرات و کندهار درداخل پرشیا و کابل و بلخ در خارج آن قرار دارند.

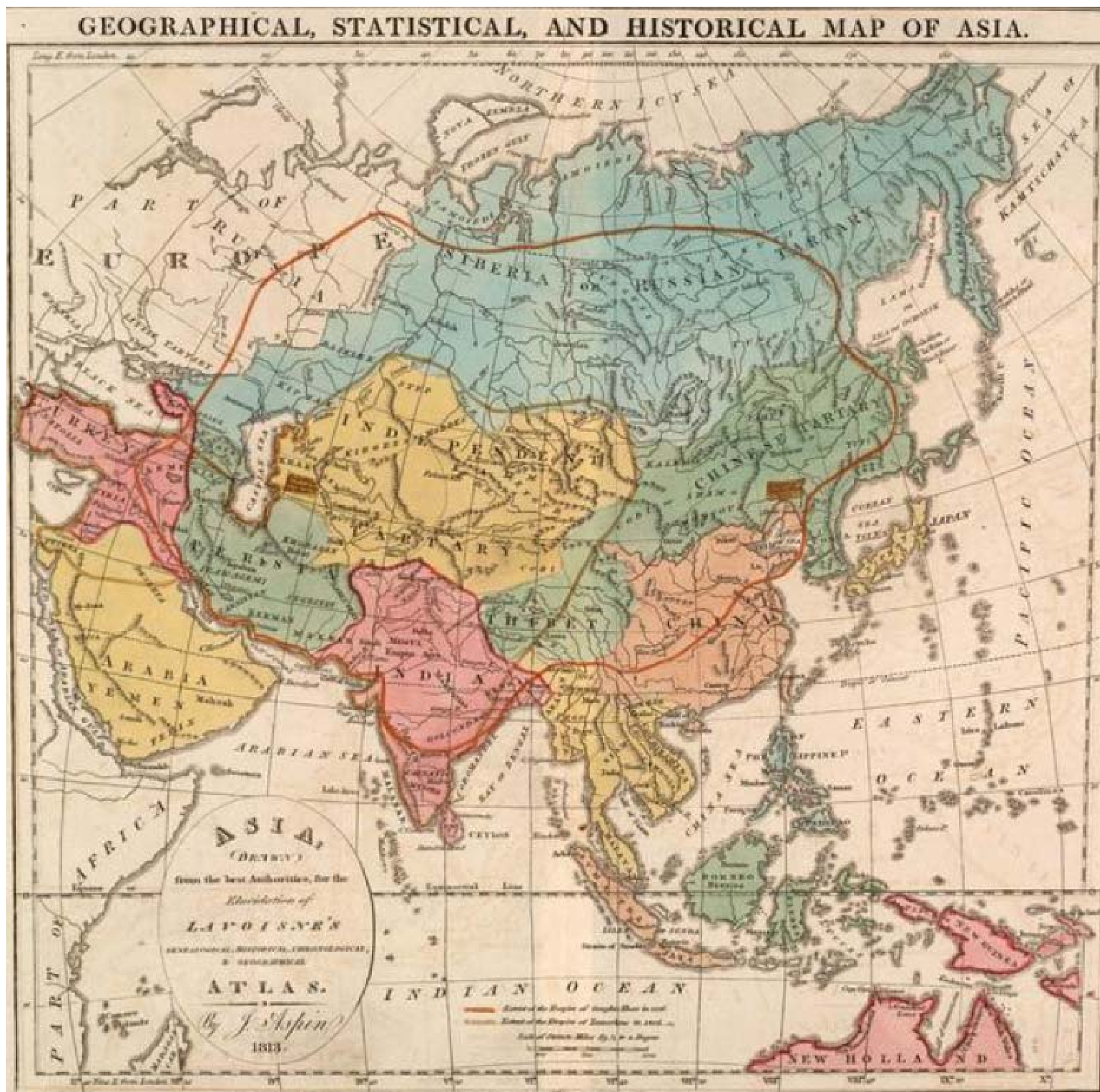
1811

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (50) – پرشیا درسال 1811 میلادی. قسمتهای از ایالات خراسان، کوهستان وسجستان که درپرشیا و تخارستان، غور، کابل وکندهار در بلخ قراردارد درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده است.

نقشه (51) – قسمتهای از ایالات خراسان، کوهستان وسجستان که درپرشیا و تخارستان، غور، کابل وکندهار در بلخ قراردارد.

1813.

http://library.usc.edu/uhtbin/idaimg?uscid=USC-1999-0000VC-1

نقشه (52) – آسیا درسال 1813 میلادی.

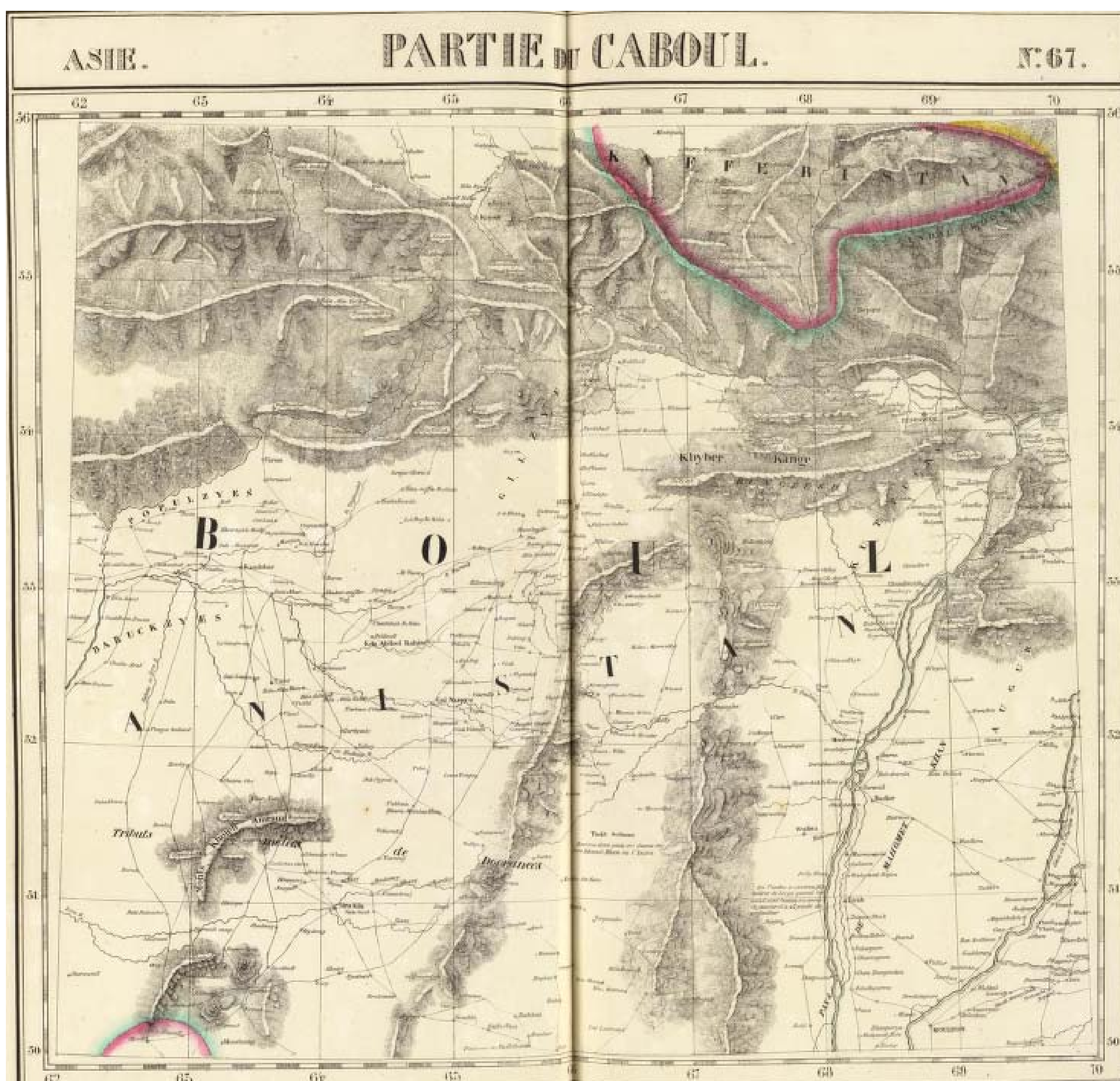

http://memory.loc.gov

نقشه (53) - پرشیا و کشورهای مجاور آن درسال ؟ 1815 میلادی. قسمتهای که هرات، کندهارو کابل در "کابل" قرار دارند ولی کافرستان، بدخشان، کندز و بلخ مربوط "بخارا" میباشد درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده است.

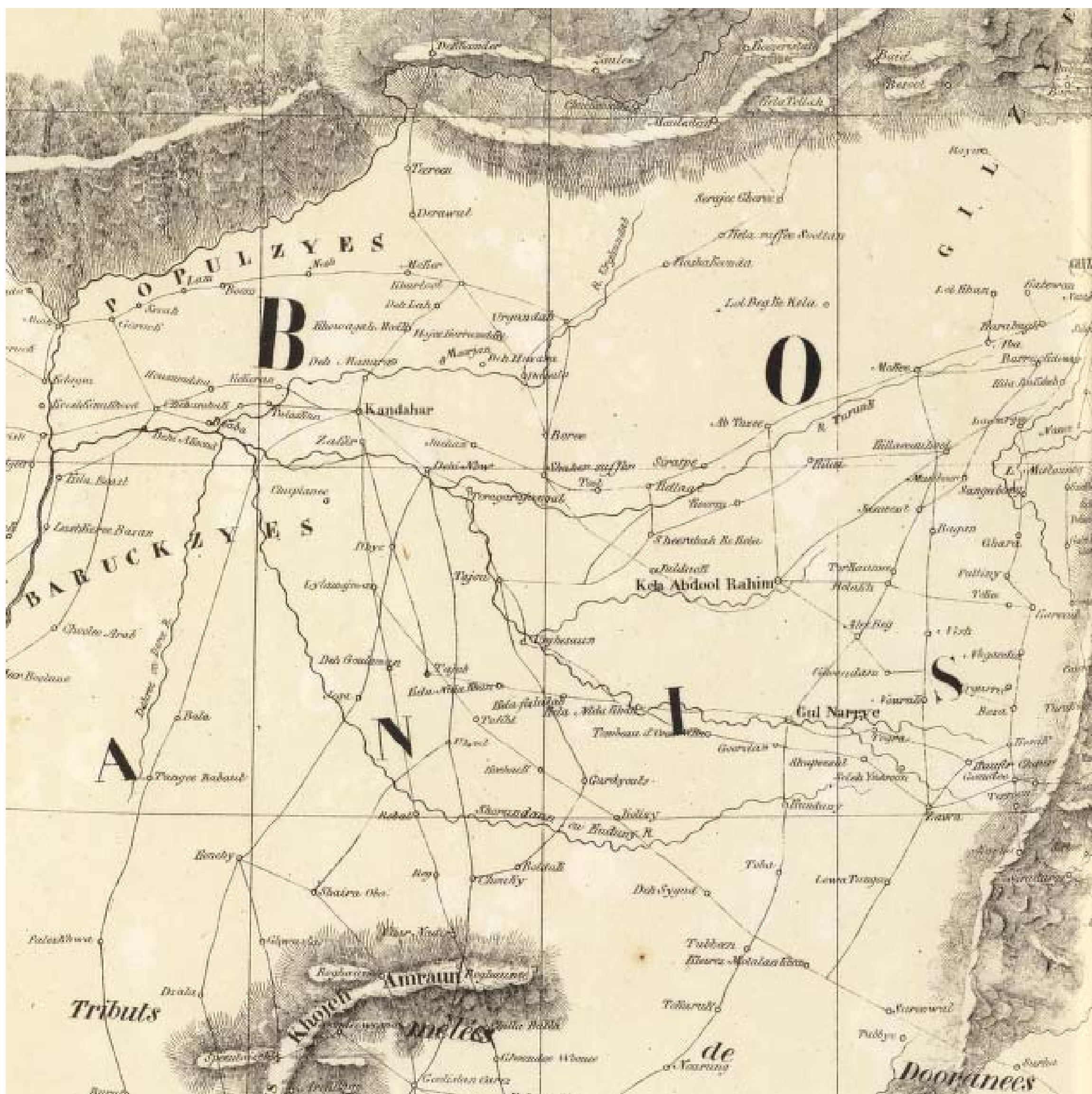

نقشه (54) - قسمتهای که هرات، کندهار و کابل در "کابل" قرار دارند ولی کافرستان، بدخشان، کندز و بلخ مربوط "بخارا" میباشد.

http://www.davidrumsey.com/maps990023-25133.html

نقشه (55) – قسمتهای ازکابل در سال ؟ 1827 میلادی که کلمه "افغانستان" درجنوب آن دیده میشود وقسمتی ازآن درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده است.

نقشه (56) – قسمتهای از نواحی کندهار که درآن کلمات "پوپلزی ها"*، بارکزی ها"**، "غلزی ها"*** و "درانی ها"**** دیده میشود.

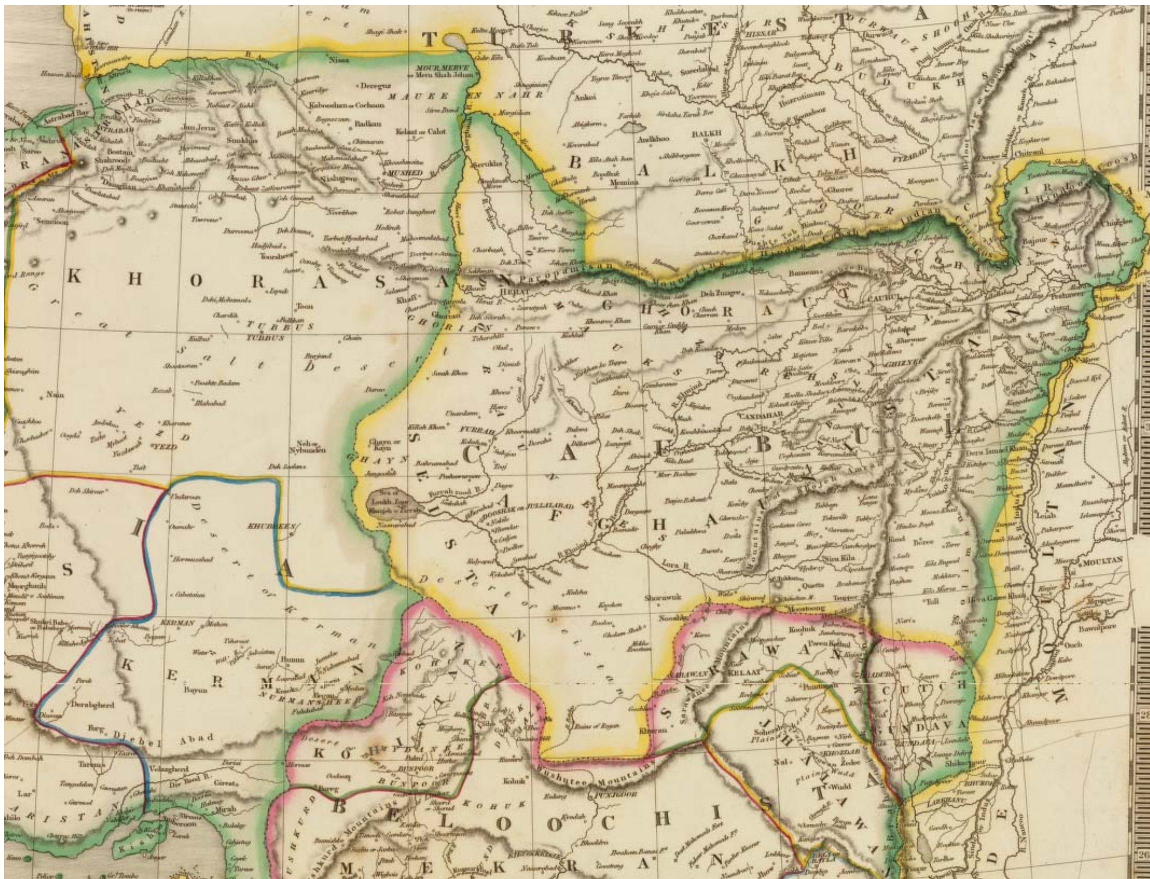
*   POPULZYES
**   BARUCKZYES
*** GILZYES
**** Dooranees

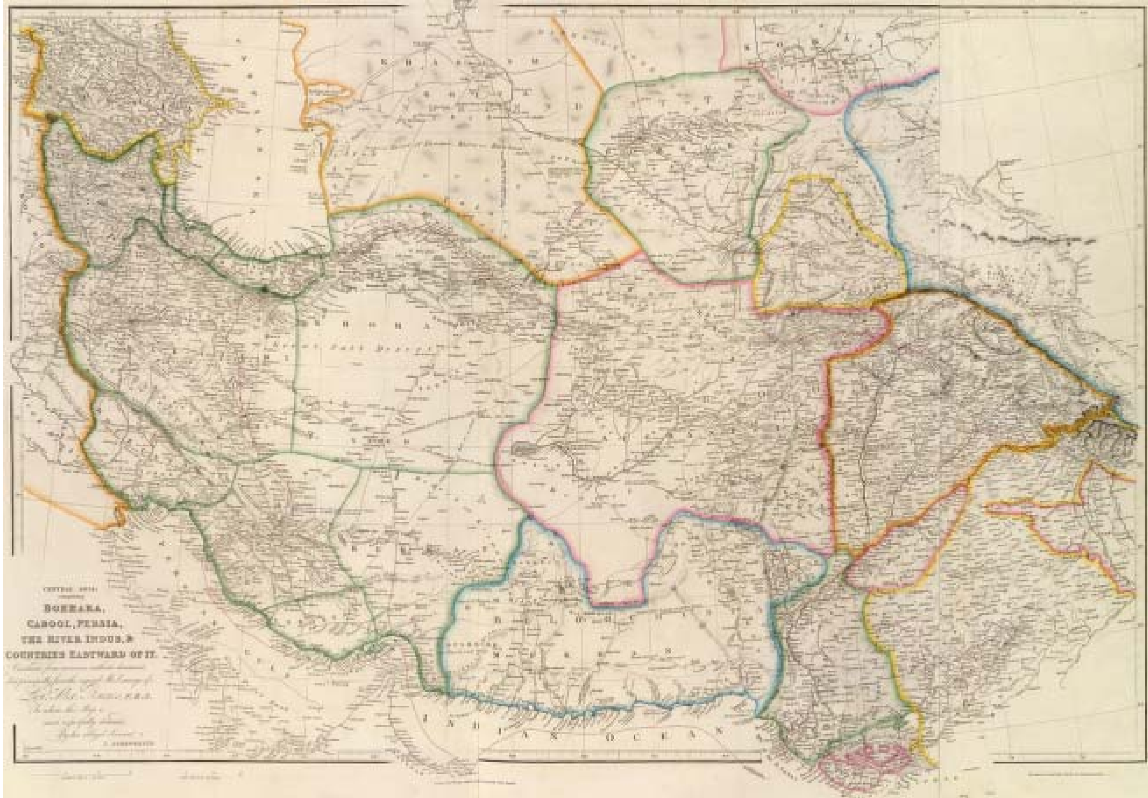
1828.

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (57) – پرشیا وکابل (که ساحه افغانستان درجنوب آن قراردارد ودر پایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده) در سال 1828 میلادی.

نقشه (58) – کابل که ساحه افغانستان در قسمت جنوبی آن قرار داشته و بلخ (شمال هندوکش) مربوط ترکستان است.

1834.

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (59) – بخارا، کابل، پرشیا، دریای اندوس و کشورهای شرق آن در سال 1834 میلادی. کابل بمقیاس بزرگتردرپایین نشانداده شده که افغانستان در جنوب آن قرار دارد وشمال هندوکش شامل آن نیست.

نقشه (60) – ساحه کابل که افغانستان درقسمت جنوب آن قرار دارد وشمال هندوکش شامل آن نیست.

Entworfen 1829, verbessert 1834. Dr. Bgs.

GOTHA, bei JUSTUS PERTHES, 1831.

Zweite Ausgabe. 1835.

http://memory.loc.gov

نقشه (61) - ایران و توران درسال 1835 میلادی – ساحه "افغانستان" بمقیاس بزرگتر در پایین نشانداده شده است.

نقشه (62) - ساحه "افغانستان" شامل 6 منطقه: کابل، کندهار، پشاور، هرات، سجستان و غورات بوده که درتوضیحات نقشه درپایین نیزتوسط اعدادذکرگردیده ومناطق بلخ، کندز و بدخشان شامل آن نیست.

Übersicht

der

in Iran und Turan im

Jahre 1834 bestehenden Staaten.

IRAN

1. Persisches Reich
2. Afghanistan *)
   - Cabul ..... auf d. Karte 1.
   - Kandahar ..... 2.
   - Peschauer ..... 3.
   - Herat ..... 4.
   - Sedjestan ..... 5.
   - Ghorat ..... 6.
3. Bundes-Staaten der Bilu=dschen, unter der Oberleitung des Sirdars von Kelat
4. Besitzung des Imam v. Maskat (in Arabien) an der iranischen Küste des persischen Golfs.

*) Note. Cabul ist gegenwärtig der mächtigste der Afgh. Staaten; Peschauer ist d. Maha Radjah v. Lahore tributpflichtig und Herat d. Shah von Persien. Ob Sedjestan selbständig sei, ist ungewiss. Unter Ghorat verstehen wir die Wohngebiete der, meistens freien, Hirtenvölker der Hezarehs und Eimak; Gegenden, welche den Paropamisus der Alten ausmachen.

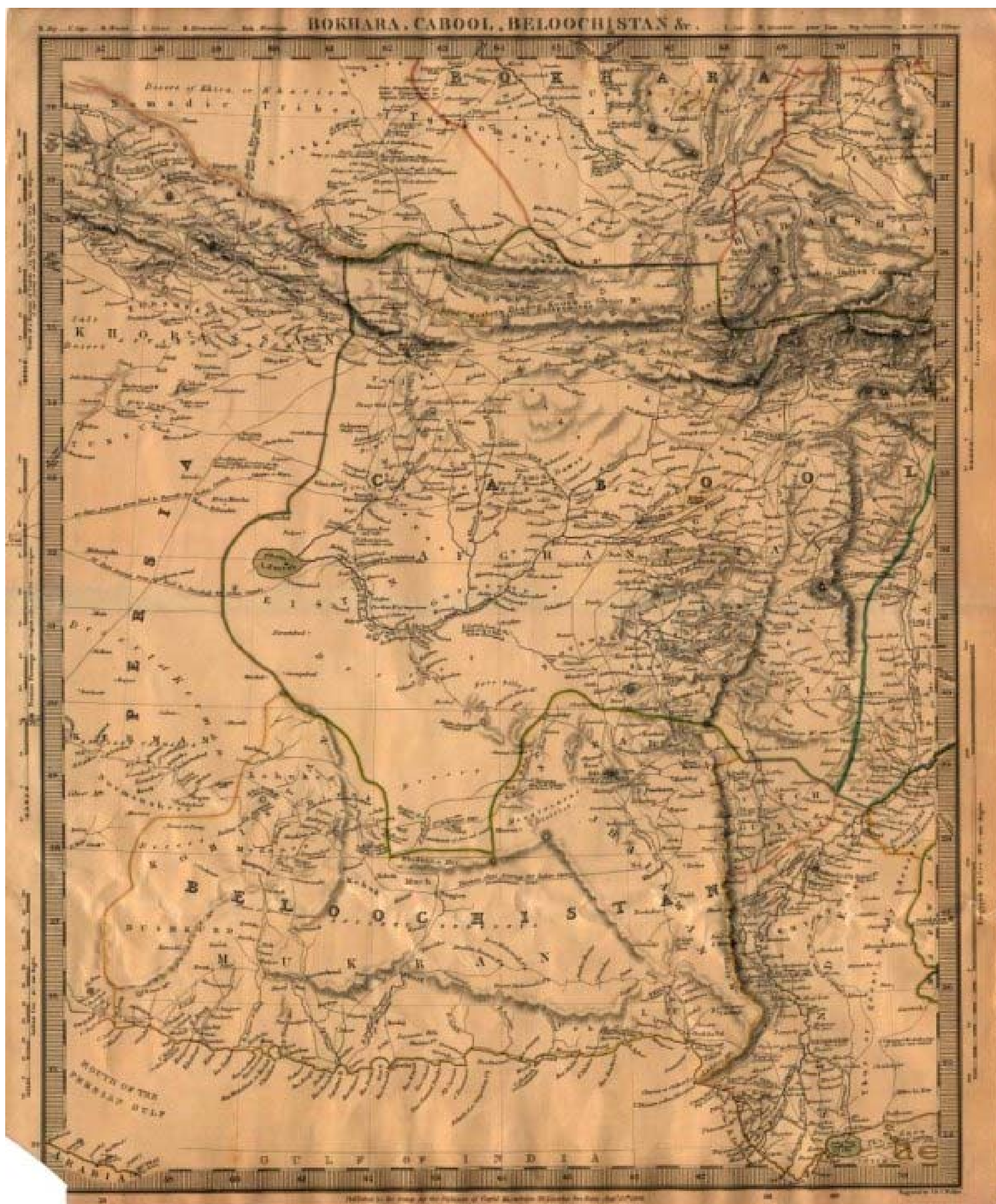
TURAN

1. Khiwa, od. Urgendsch (Kharezm)
2. Bakhara, mit Balkh
3. Scher Sabes ..... auf d. Karte 7.
4. Hissar {mit Ramid u. Abigherm} ..... 8.
5. Derwaz ..... 9.
6. Kunduz {mit Badakhschan, Kulab od. Bulgiwaan, Schagnan, Wakhan und Tschitral.
7. Gilgit oder Gilgitty ..... 10.
8. Iskardo (?) ..... 11.
9. Freie Usbek-Kirghisi=sche Wanderstämme ..... 12.
10. Khokand.
11. Land d. Burut od. eigentl. Kirgh.
12. Wanderst. d. Kirghis-Kasaken.

Gränzländer.

1. Russische Gränze _ 2. Türkische Gr. _ 3. Staat Sind
4. „ „ Lahore } Indien
5. Britisch. Gebt.
6. Gränze des Chinesisch. Reichs.

نقشه (63) – توضیحات نقشه های 52 و53

1838.

http://www.1uptravel.com/worldmaps/history-asia11.html

نقشه (64) - بخارا، کابل و بلوچستان در سال 1838 میلادی که با وضاحت ، دقت کمنظیر و مقیاس بزرگ درسایت آن وجود دارد. افغانستان منطقه ایست درجنوب کابل . شمال هندوکش مربوط بخارا است.

Übersichts - Blatt
von
Afghanistan und den Ländern an der Nord-West Grenze von Indien
darstellend die Hochländer, Fruchtgebiete, Wüsten, Strafsen und Päfse

1842.

http://memory.loc.gov

نقشه (65) - افغانستان، ایران؟ و اندیا در سال 1842 میلادی با سرحدات غیر مشخص که در پایین بمقیاس بزرگتر نشان داده شده است.

نقشه (66) – ساحه افغانستان

http://www.loc.gov/rr/geogmap/pub/afghanistan.html

نقشه (67) – تسلیمی دوست محمد خان به مکناتن بهمنگام ورود بکابل ازقلعه قاضی درسال ؟ 1842 میلادی.

1846.

http://memory.loc.gov

نقشه (68) – پرشیا، افغانستان وبلوچستان در سال 1846 میلادی. افغانستان بمقیاس بزرگتر درپایین نشانداده شده که شمال هندوکش وغورات شامل آن نیست.

نقشه (69) – افغانستان شامل هرات، کندهار و کابل (شمال هندوکش وغورات شامل آن نیست).

http://wsv.library.osaka-u.ac.jp/tenji/maps/img0059.jpg

نقشه (70) – آسیا درسال ؟ 1847 میلادی. قسمت کابل و هرات درپایین به مقیاس بزرگتر نشانداده شده و شمال هندوکش مربوط ترکستان است. نفوس کابل 4 ملیون و هرات 1.3 ملیون ذکرگردیده است.

نقشه (71) – قسمتهای ازکابل، هرات، پرشیا، ترکستان، چین و هند.

http://www.geographicus.com/Merchant2/merchant.mvc?page=G/PROD/PME/Persia-dufour-1850

نقشه (72) - پرشیا، کابل و بلوچستان در سال ؟ 1850 میلادی. کابل درپایین به مقیاس بزرگترنشانداده شده و شمال هندوکش شامل آن نیست. کلمه افغانستان درجایی دیده نمیشود.

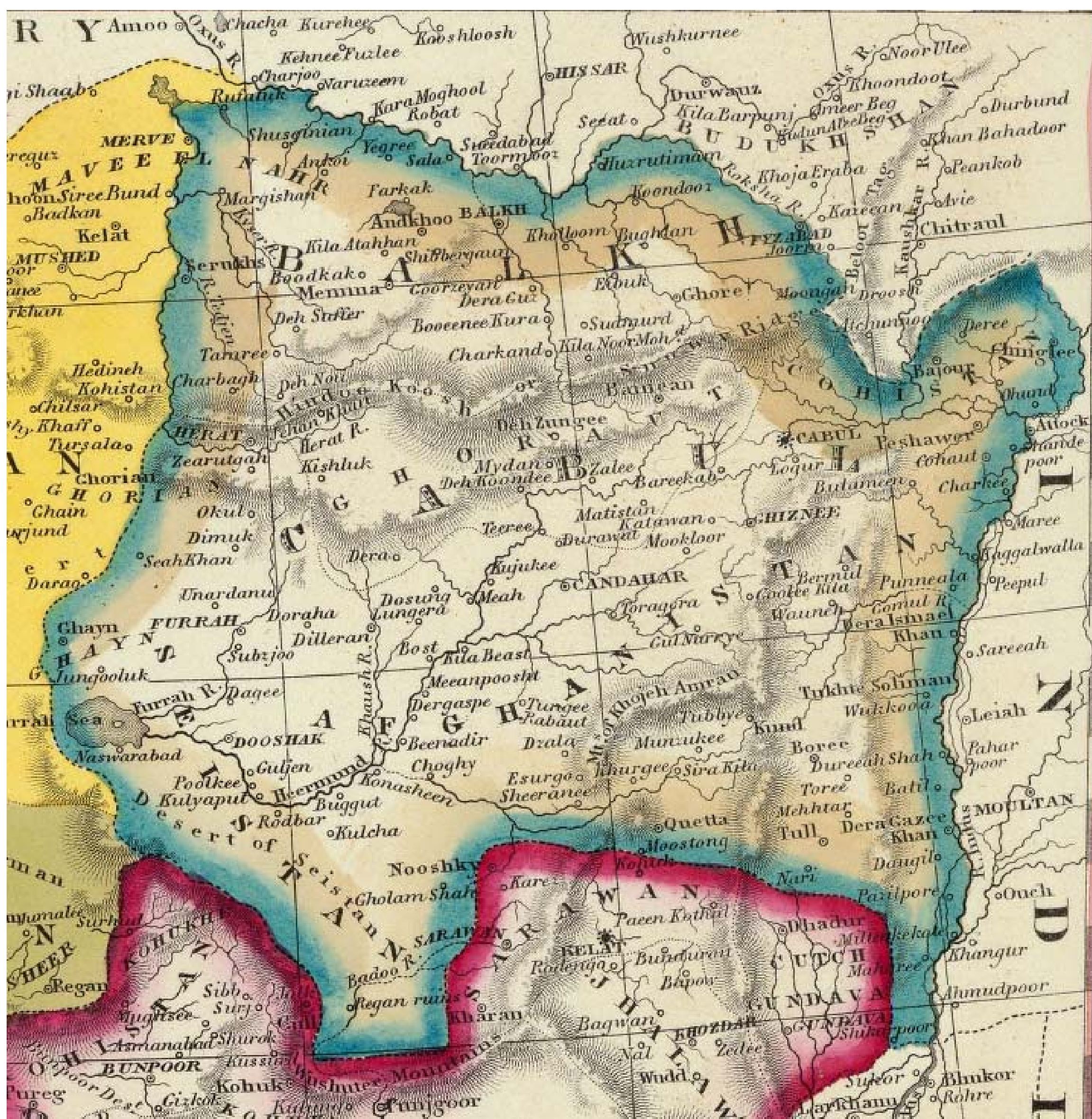
نقشه (73) – کابل

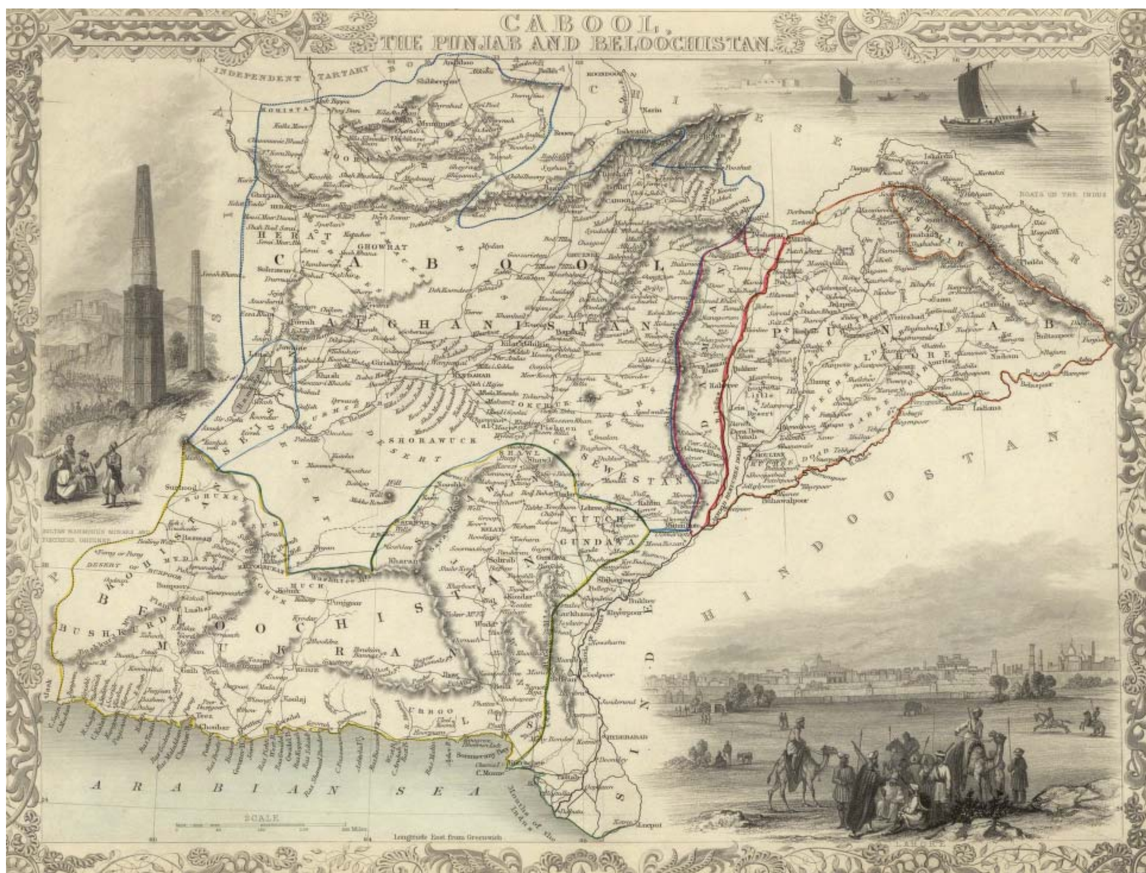
http://www.davidrumsey.com/maps2688.html

http://www.geographicus.com/Merchant2/merchant.mvc?page=G/PROD/PME/Arabia-m-53

نقشه (74) – پرپشیا وعربیا درسال ؟ 1836ویا 1850 میلادی (دومنبع دوسال مختف رااراﺋه کرده است). افغانستان در قسمت جنوب کابل قرار دارد.

نقشه (75) – کابل که افغانستان در جنوب آن قرار دارد.

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

http://www.raremaps.com/cgi-bin/map-builder.cgi?Asia+Central-Asia+13392

نقشه (76) – کابل، پنجاب وبلوچستان درسال ؟ 1851 میلادی. درپایین کابل به مقیاس بزرگتر نشانداده شده که افغانستان در جنوب آن قرار دارد. تصویرسمت چپ نشاندهنده منارها و قلعه های سلطان محمود غزنوی نوشته شده است.

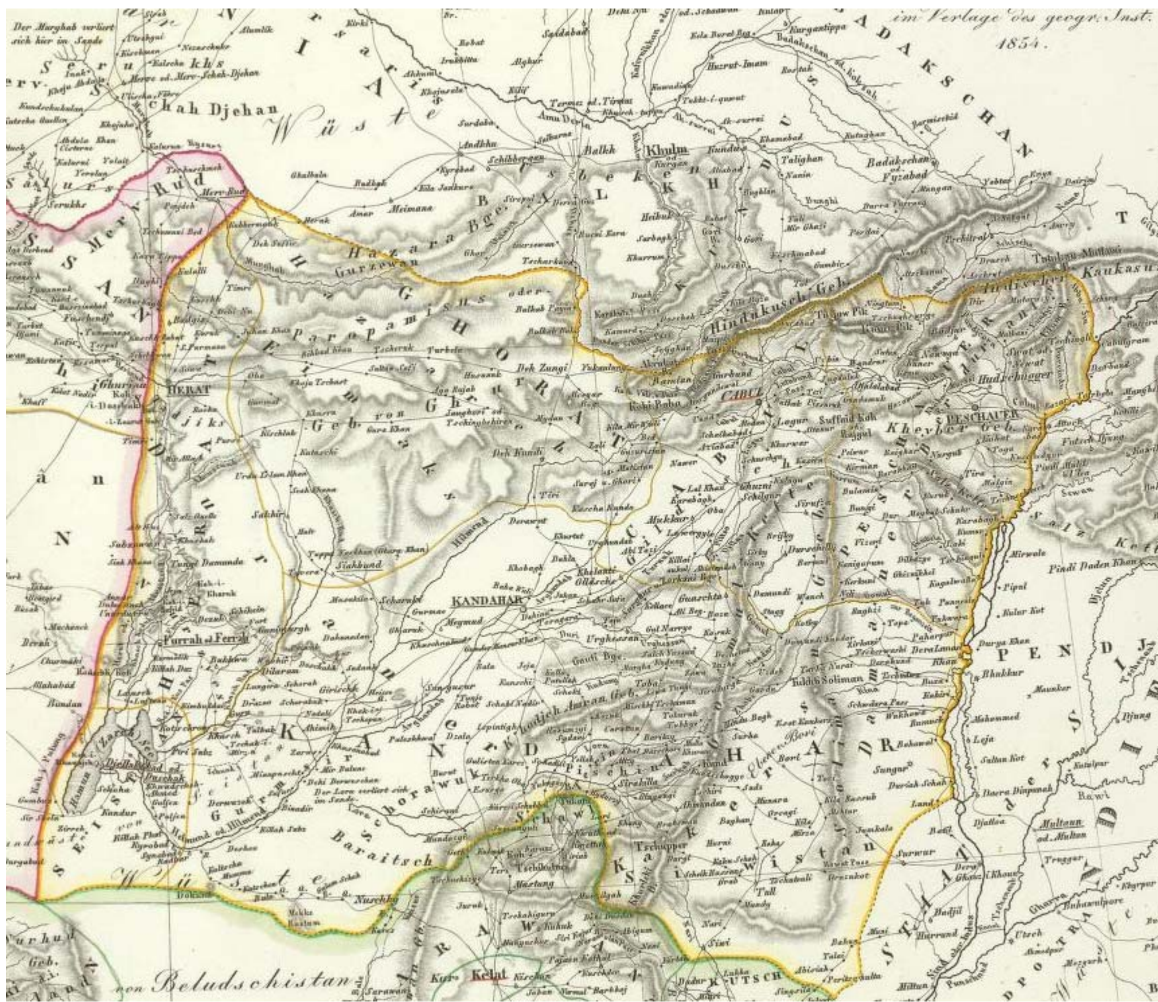
نقشه (77) – کابل که افغانستان در جنوب آن قرار دارد.

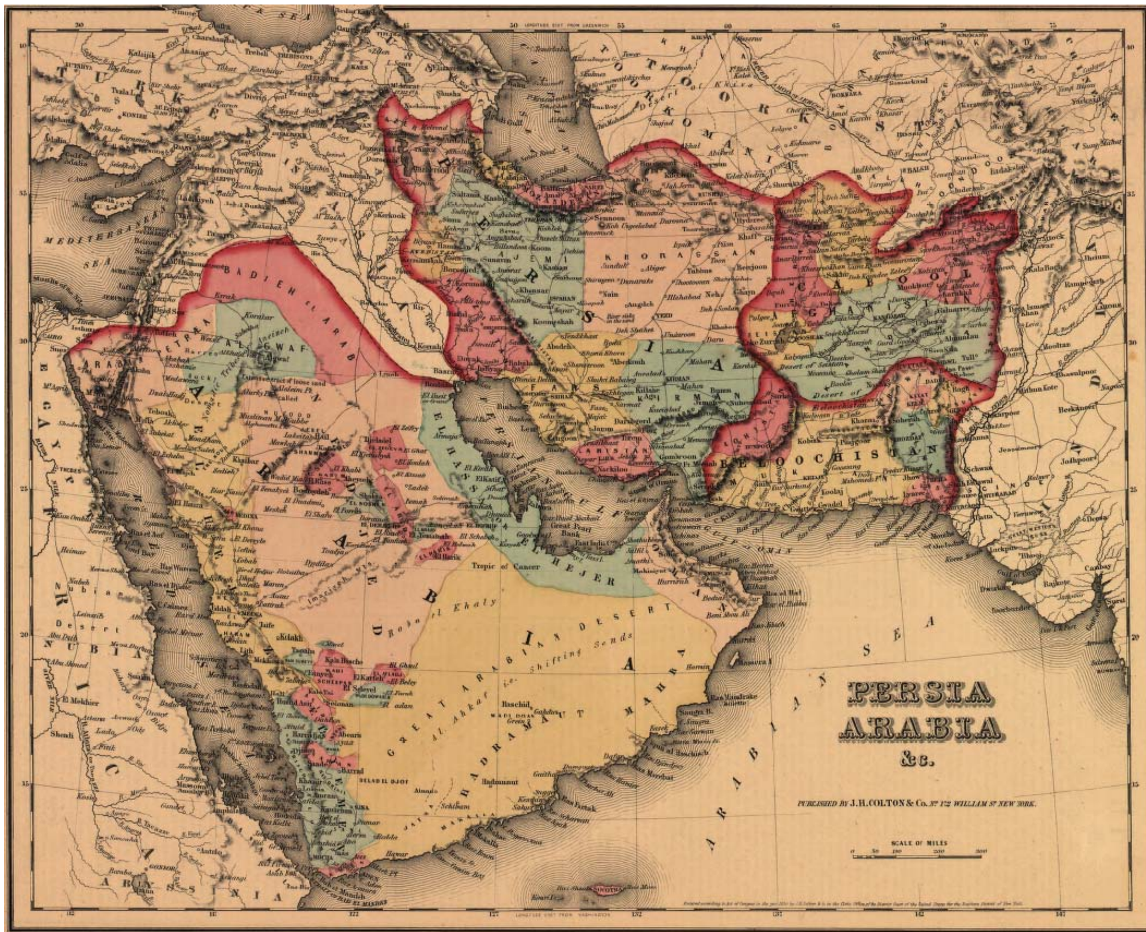
1854.

http://memory.loc.gov/ammem/index.html

نقشه (78) - پرشیا و افغانستان در سال 1854 میلادی که مطابقت کامل با نقشه سال 1846 میلادی دارد ولی غورات شامل افغانستان شده است ودرپایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده است.

نقشه (79) – افغانستان شامل غورات،هرات ، کابل و کندهار

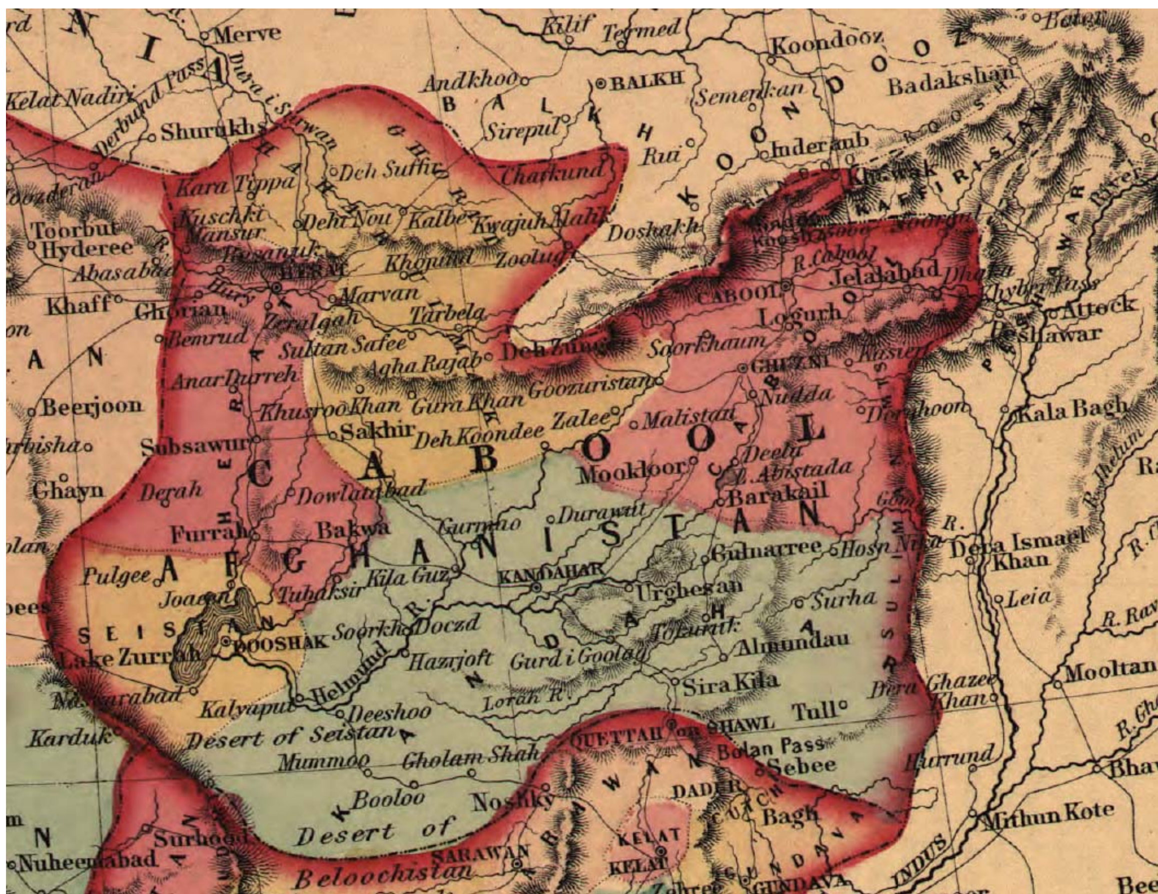

1855

http://www.loc.gov/rr/geogmap/pub/afghanistan.html

http://memory.loc.gov

نقشه (80) – پرشیا و عربیا در سال 1855 میلادی. کابل درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده که افغانستان در قسمت جنوبی آن قرار داشته و شمال هندوکش شامل آن نیست.

نقشه (81) – کابل (شامل 5 منطقه: هرات، سیستان، کندهار، کابل و غورات یا هزاره وایماق) که افغانستان در جنوب آن قرار دارد وکافرستان، کندزو بلخ شامل آن نیست.

http://memory.loc.gov

نقشه (82) - پرشیا و کابل که مشابهت به نقشه سال ؟ 1855 میلادی دارد. قسمت کابل در پایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده - افغانستان منطقه ایست درجنوب آن وشمال هندوکش شامل آن نیست.

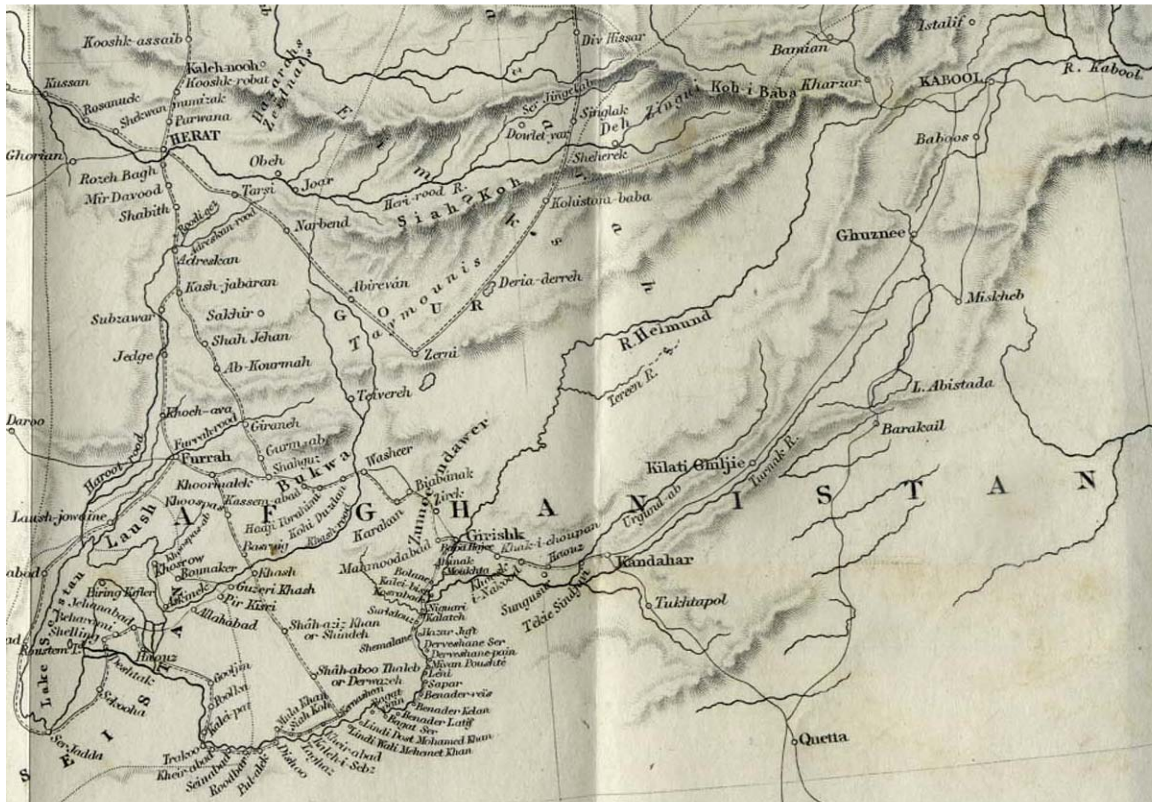

نقشه (83) – کابل و موقعیت افغانستان در جنوب آن

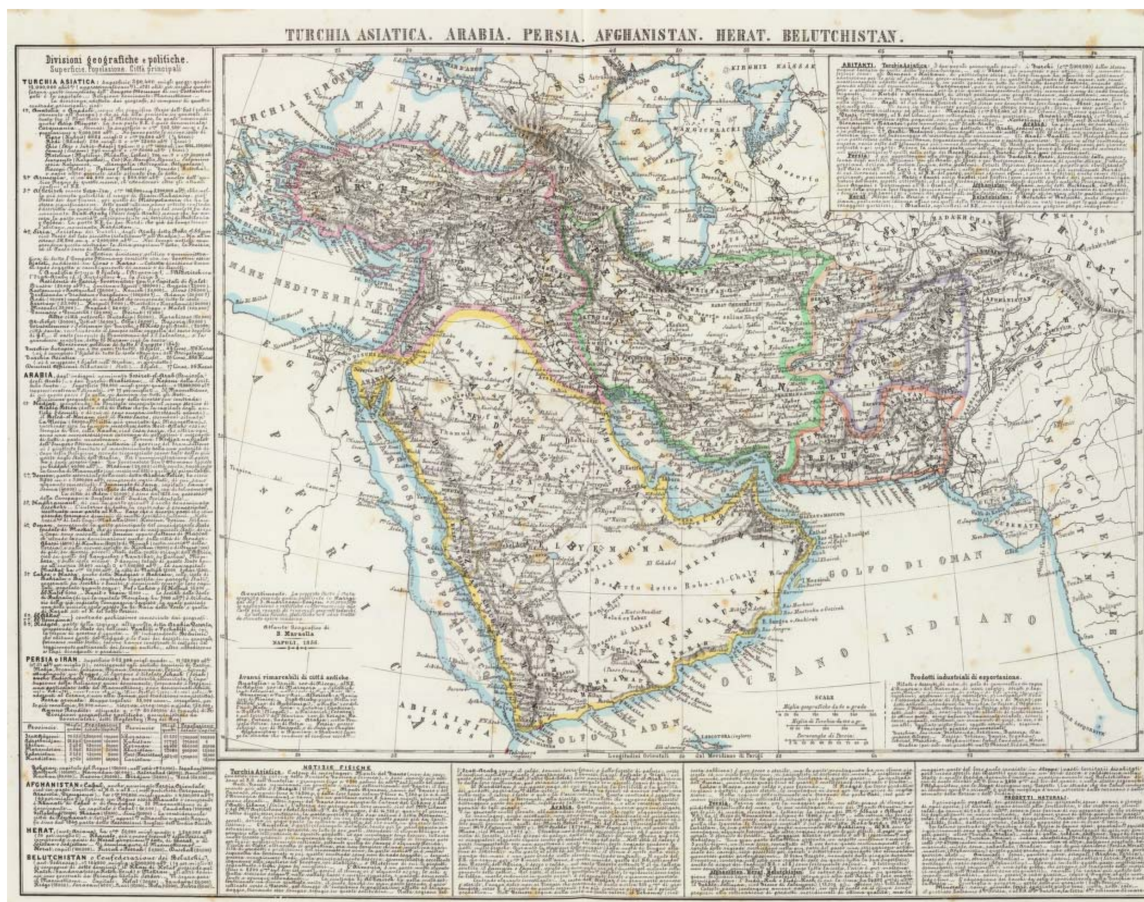

http://www.1uptravel.com/worldmaps/history-asia6.html

نقشه (84) - پرشیا و افغانستان در سال 1856 میلادی با وضاحت ، دقت کمنظیرو مقیاس بزرگ درسایت آن وجود دارد. ساحه افغانستان بمقیاس بزرگتر درپایین نشان داده شده و شمال هندوکش مربوط بخارا است.

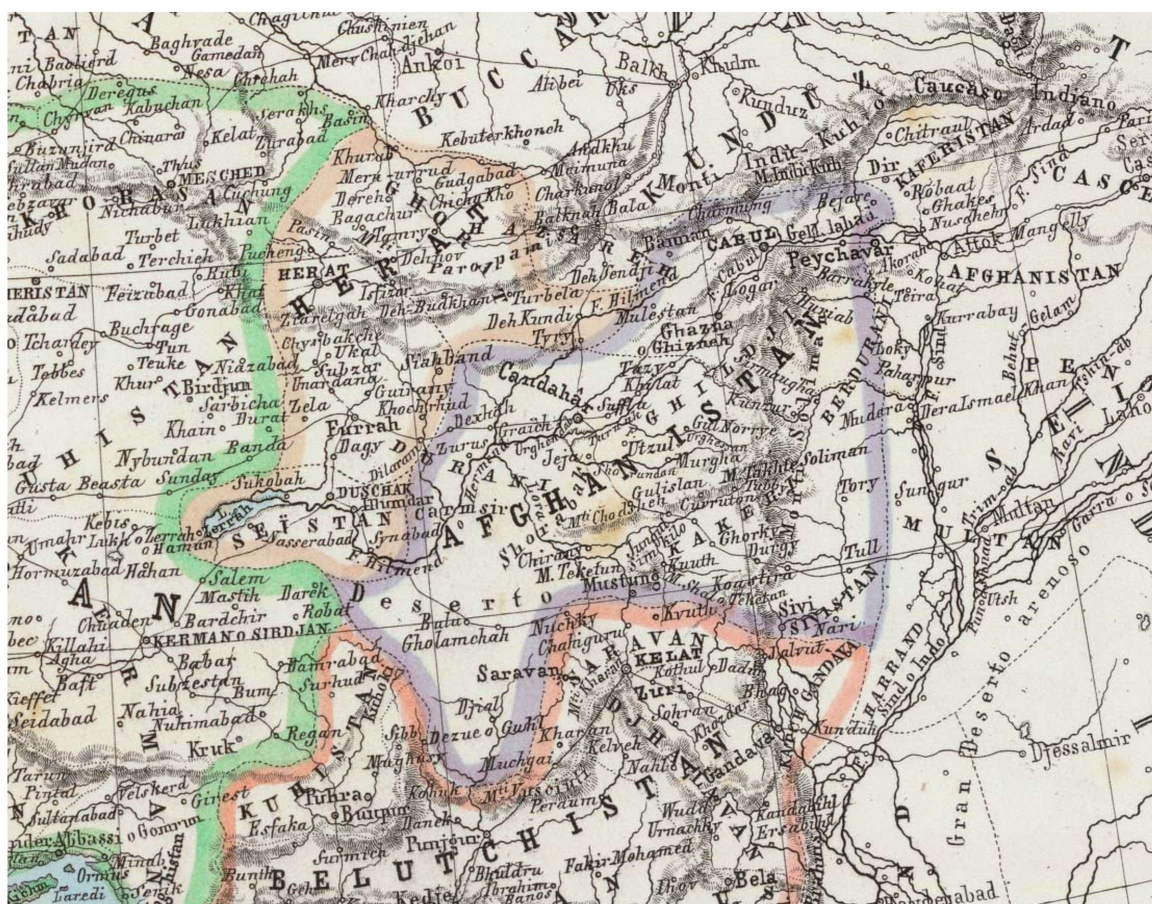
نقشه (85) – ساحه افغانستان

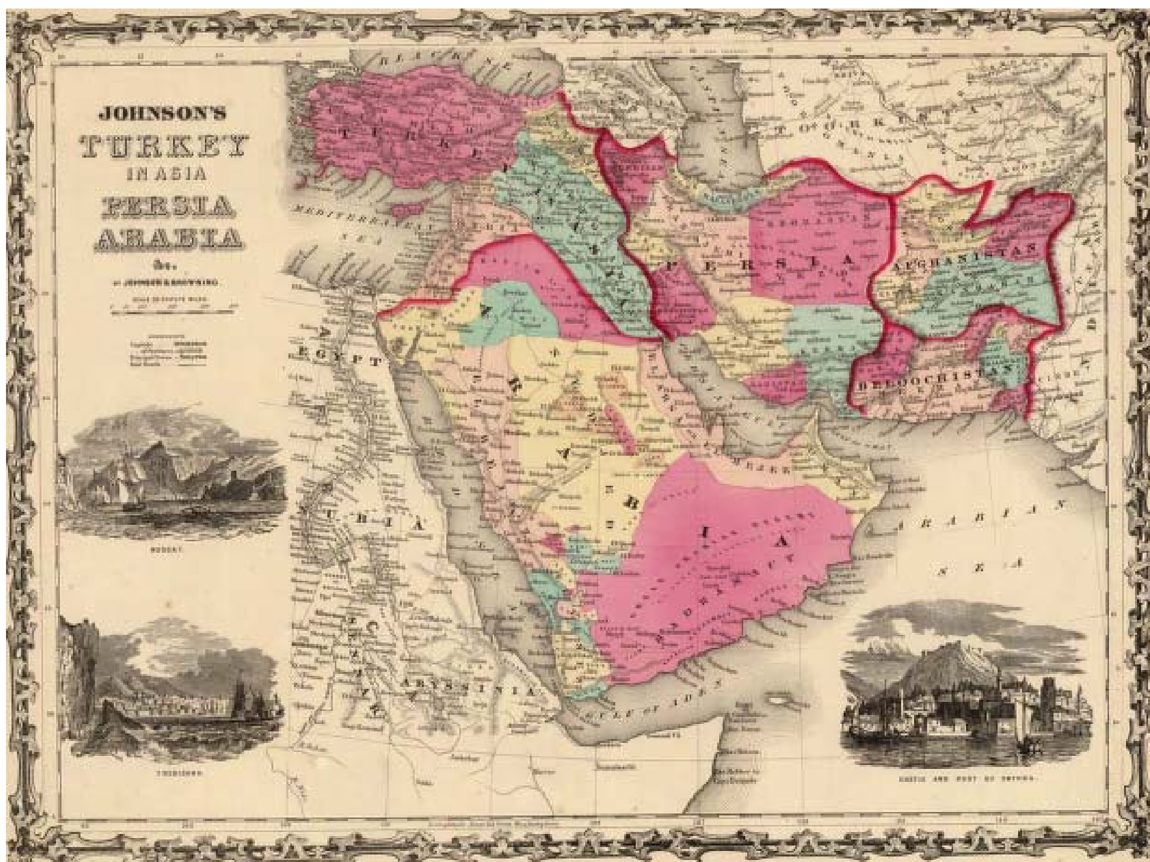
1856

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (86) – ترکیه، عربیا، پرشیا، افغانستان، هرات وبلوچستان درسال 1856 میلادی. افغانستان درپایین بمقیاس بزرگتر نشان داده شده ودر برگیرنده کابل و کندهاراست (دراین نقشه معلومات ارزشمندی درمورد هریک ازکشورهای متذکره داده شده است).

نقشه (87) – افغانستان دربرگیرنده کابل و کندهار(نام افغانستان در ایالت سیکه نیز دیده میشود). هرات (دربرگیرنده غور و سیستان) نیز مثل افغانستان کشوری یا حکومتی؟ دیگری است.

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (88) – ترکیه، پرشیاوعربیادرسال ؟ 1860 میلادی (این نقشه ازنگاه ساحه کاملامشابه نقشه سال 1855 میلادی است ولی افغانستان جانشین کابل شده است). افغانستان بمقیاس بزرگتردرپایین نشانداده شده است که دربرگیرنده ایالات هرات، سیستان، کندهار، کابل و غورات بوده وشمال هندوکش شامل آن نیست.

نقشه (89) – افغانستان شامل ایالات هرات، سیستان، کندهار، کابل و غورات بوده وشمال هندوکش شامل آن نیست.

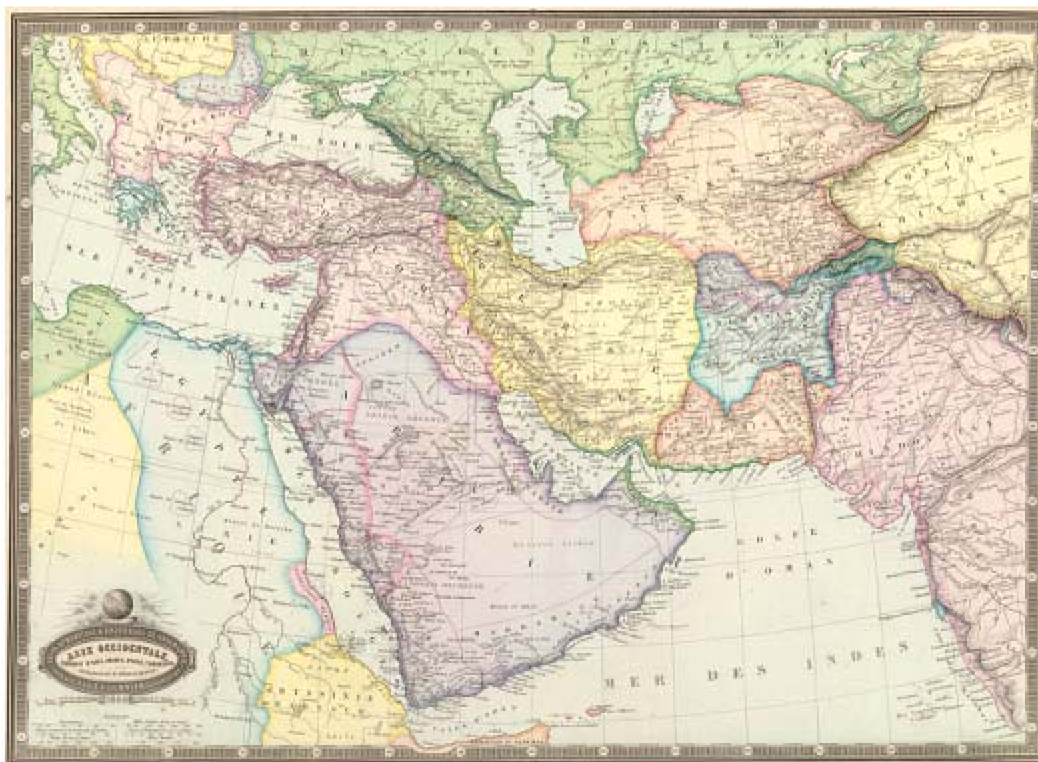

http://www.davidrumsey.com/maps2887.html

نقشه (90) - پرشیا، ترکیه، افغانستان و بلوچستان درسال ؟ 1860 میلادی(این نقشه نیزمشابه نقشه های سال 1855 میلادی است ولی افغانستان جانشین کابل شده است). افغانستان درپایین بمقیاس بزرگتر نشانداده شده که شامل هرات، کابل و کندهار بوده و شمال هندوکش شامل آن نیست.

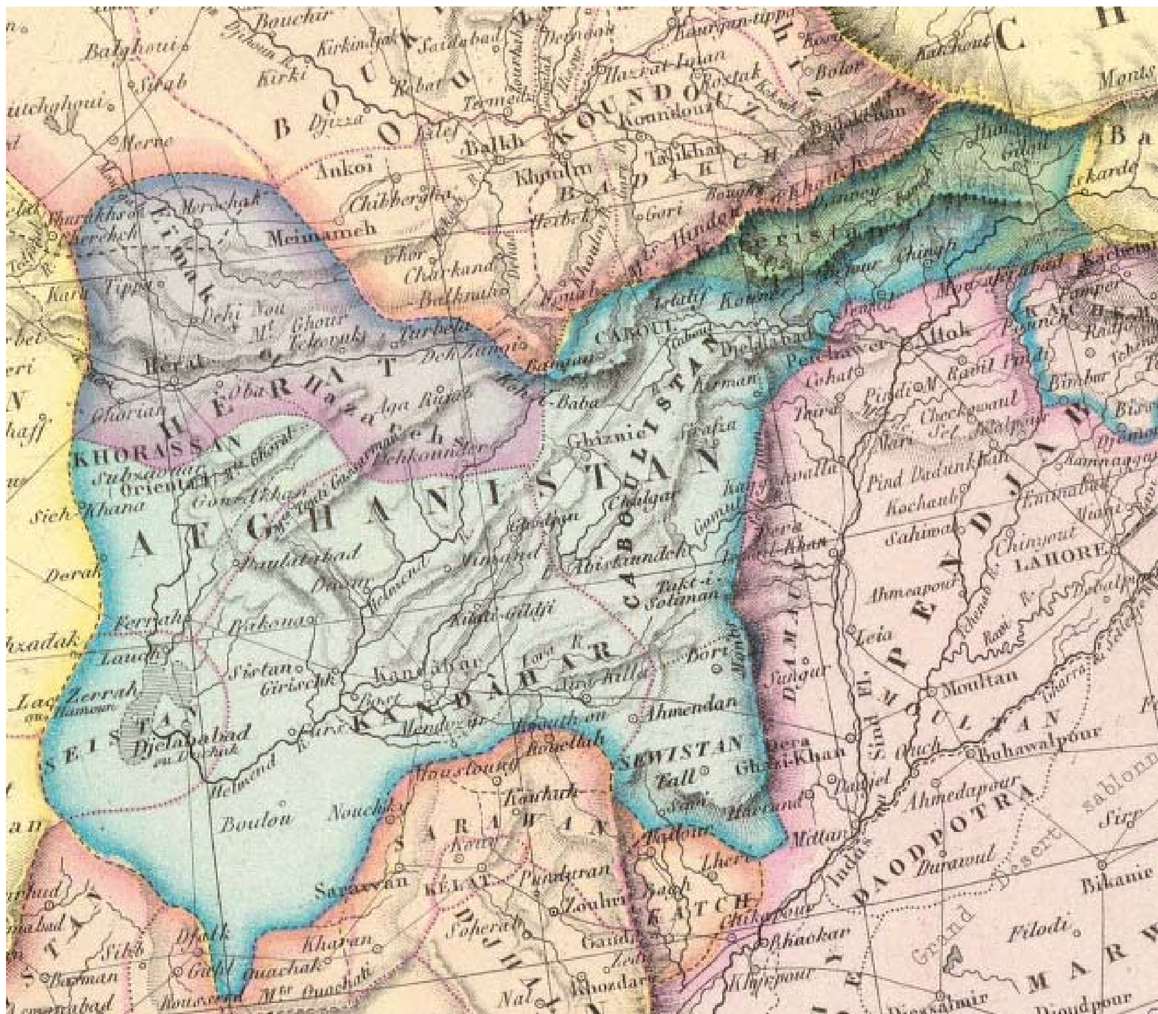
نقشه (91) – افغانستان که شامل هرات، کابل و کندهار است.

1860

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (92) – ترکیه، عربیا، پرشیا وترکستان در سال 1860 میلادی. افغانستان درپایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده که شامل هرات؟، سیستان، کندهار و کابلستان بوده و شمال هندوکش بنام کندزمربوط ترکستان است.

نقشه (93) – افغانستان شامل هرات؟، سیستان، کندهار و کابلستان بوده و شمال هندوکش بنام کندزمربوط ترکستان است.

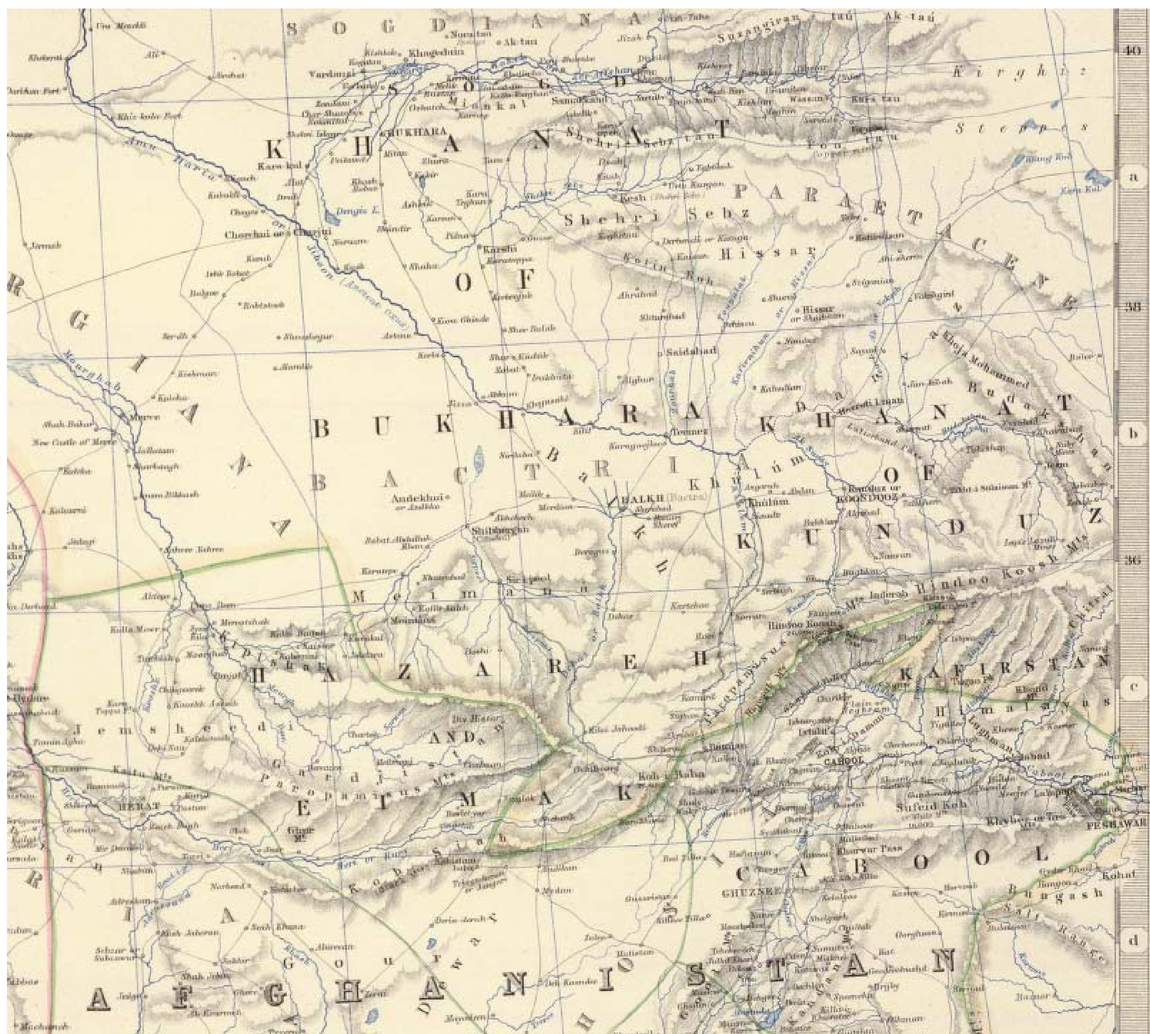

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (94) – پرشیا و افغانستان در سال ؟ 1861 میلادی. افغانستان درپایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده است.

نقشه (95) – افغانستان. مناطق هزاره وایماق و کابل برجسته نشانداده شده وشمال هندوکش بنام "خانات کندز" بمقیاس بزرگتردرپایین نشانداده شده که مربوط "خانات بخارا" است.

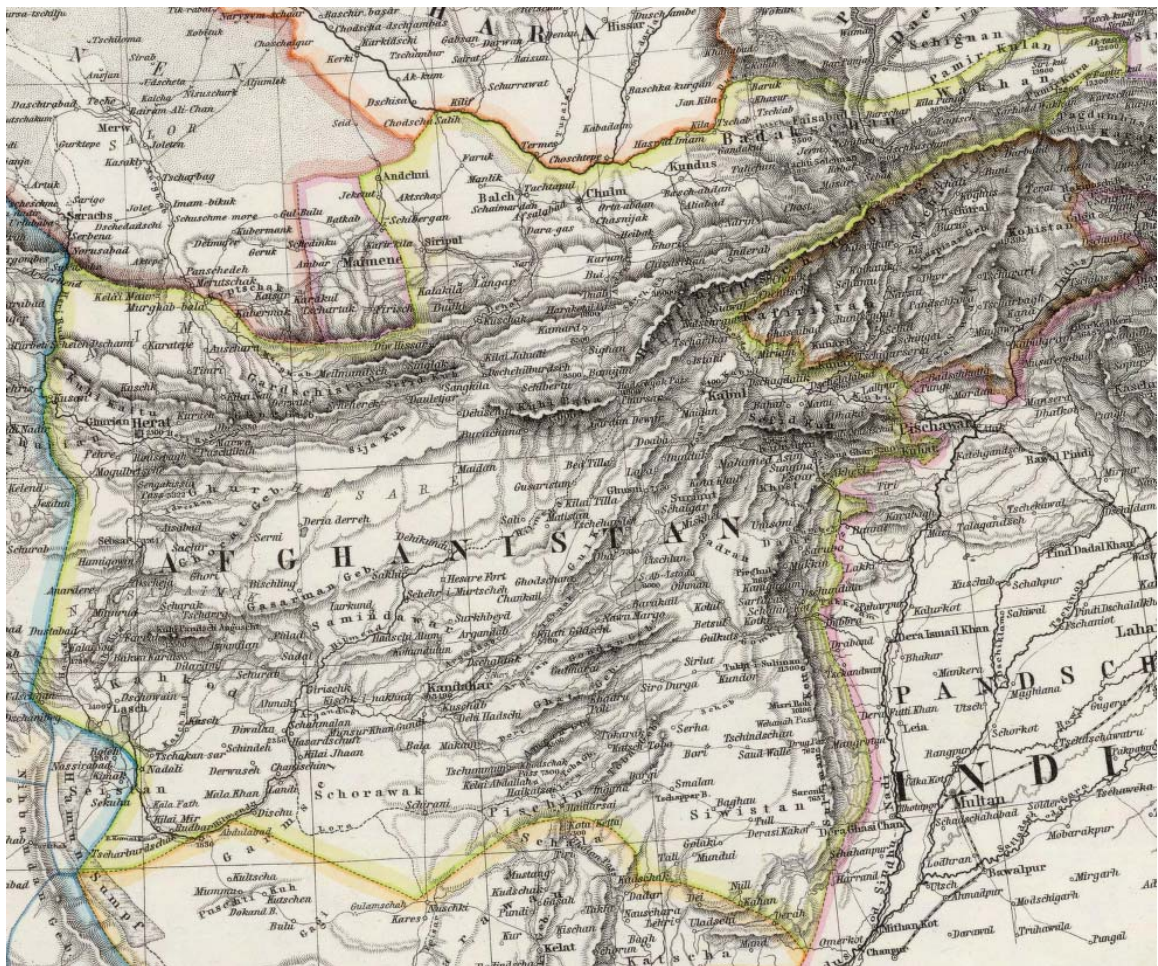

نقشه (96) – شمال هندوکش بنام "خانات کندز" مربوط "خانات بخارا" است.

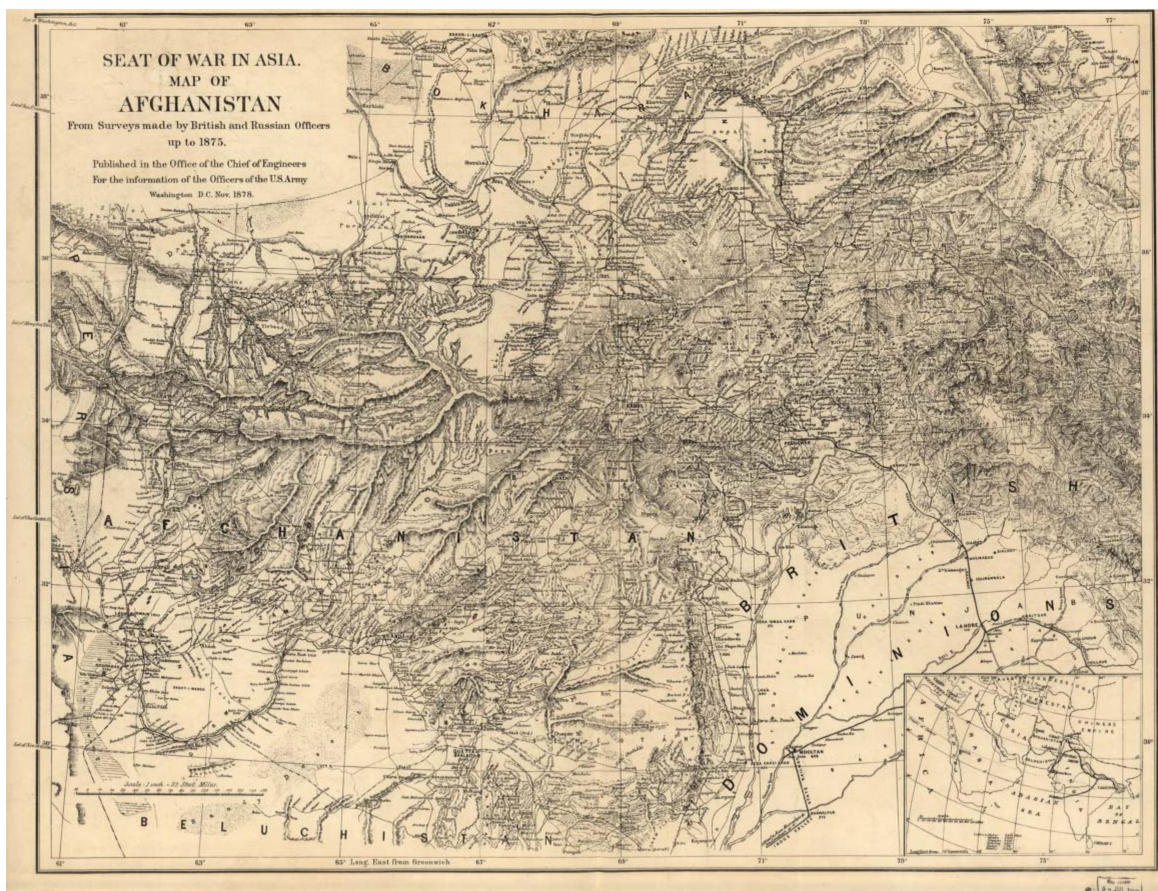

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (97) – نقشه ایران وتوران: پرشیا، افغانستان، بلوچستان و ترکستان درسال ؟ 1875 میلادی. افغانستان درپایین بمقیاس بزرگترنشانداده شده است.

نقشه (98) – افغانستان (کافرستان وقسمتی ازبدخشان شامل آن نیست).

1878.

http://www.loc.gov/rr/geogmap/pub/afghanistan.html

http://memory.loc.gov

نقشه (99) - افغانستان (بامقیاس بزرگ ووضاحت کامل سرحدات) که الی سال 1875 میلادی توسط سروی کنندگان روسی و برتانوی تهیه گردیده ودر شعبه انجنیران برای معلومات افسران ارتش امریکا چاپ شده است. واشنگتن دی.سی. سال 1878 میلادی. قسمتی ازآن درپایین نشانداده شده است.

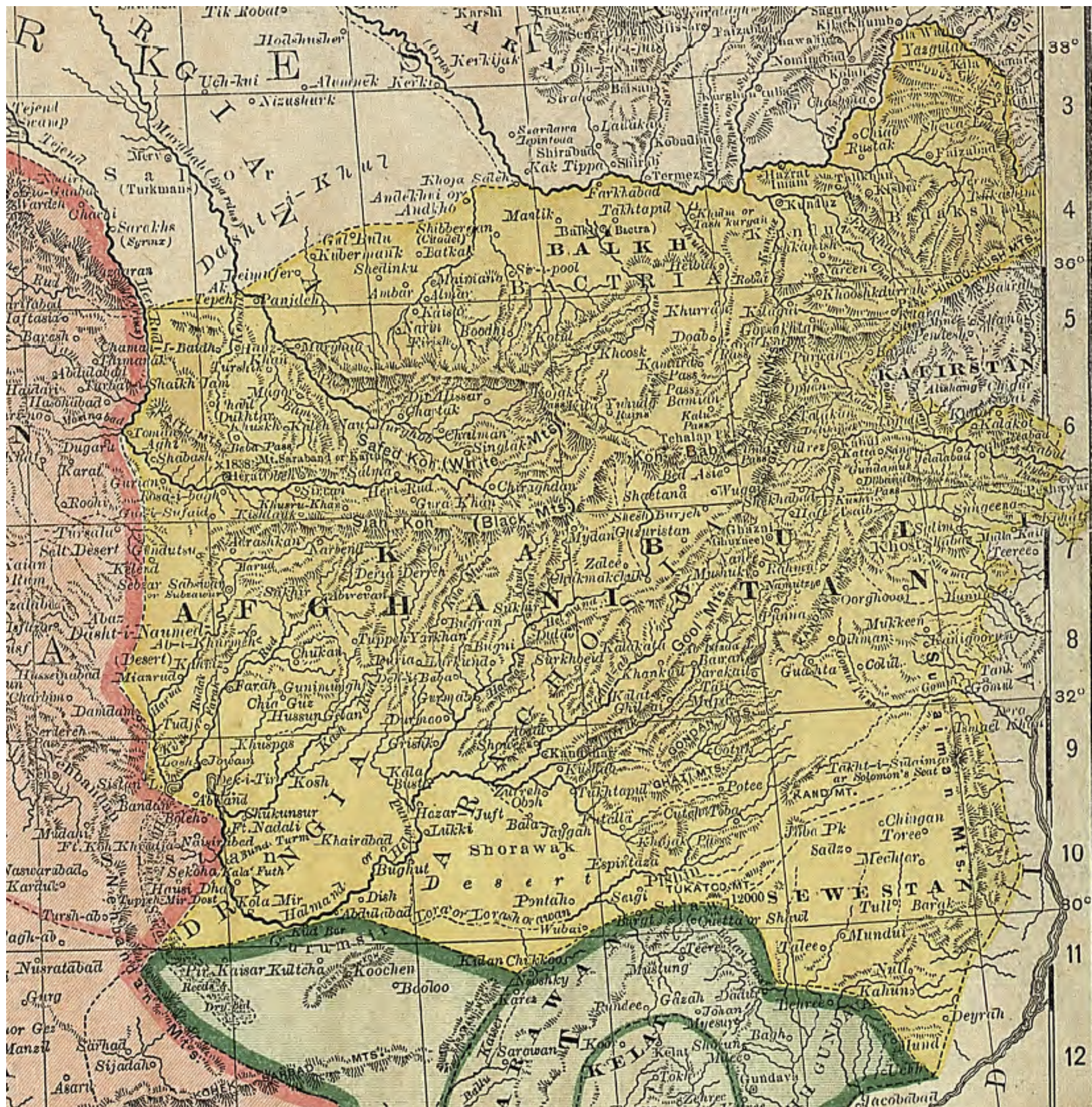

نقشه (100) – قسمت پرشیا، ترکستان، افغانستان و بلوچستان

http://memory.loc.gov

نقشه (101) - پرشیا و افغانستان در سال ؟ 1881 میلادی. افغانستان درپایین به مقیاس بزرگتر نشانداده شده است.

نقشه (102) – افغانستان (یا کابل؟) که کافرستان شامل آن نیست.

http://www.loc.gov/rr/geogmap/pub/afghanistan.html

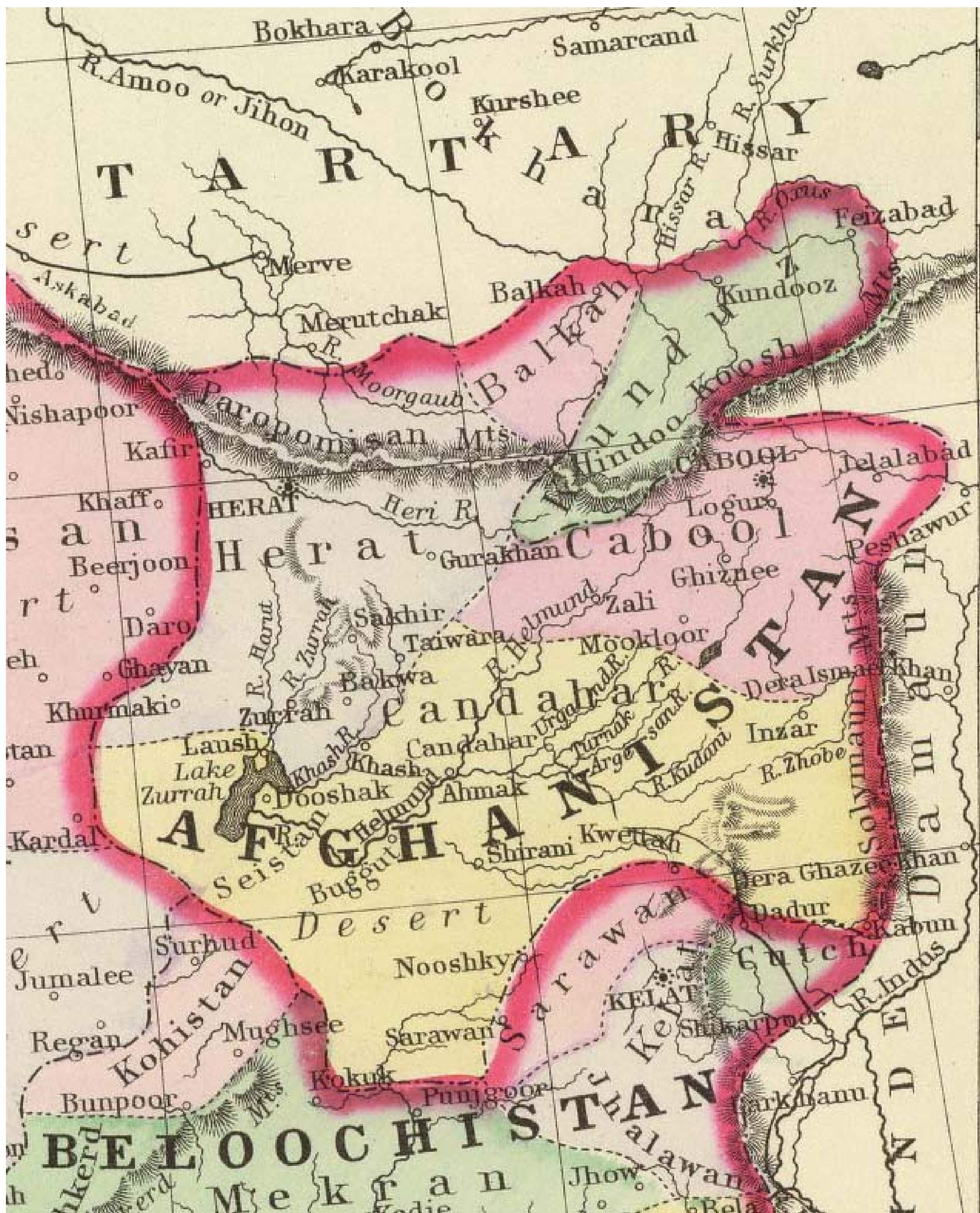
نقشه (103) – نقشه سرحدی ازکویته الی هرات وبادغیس درسال ؟ 1885 میلادی.

1887

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (104) – پرشیا، عربیا، ترکیه، افغانستان وبلوچستان در سال 1887 میلادی. افغانستان بمقیاس بزرگتردرپایین نشانداده شده که شامل ایالات هرات، کندهار، کابل، کندزوبلخ میباشد.

نقشه (105) – افغانستان شامل ایالات هرات، کندهار، کابل، کندزوبلخ.

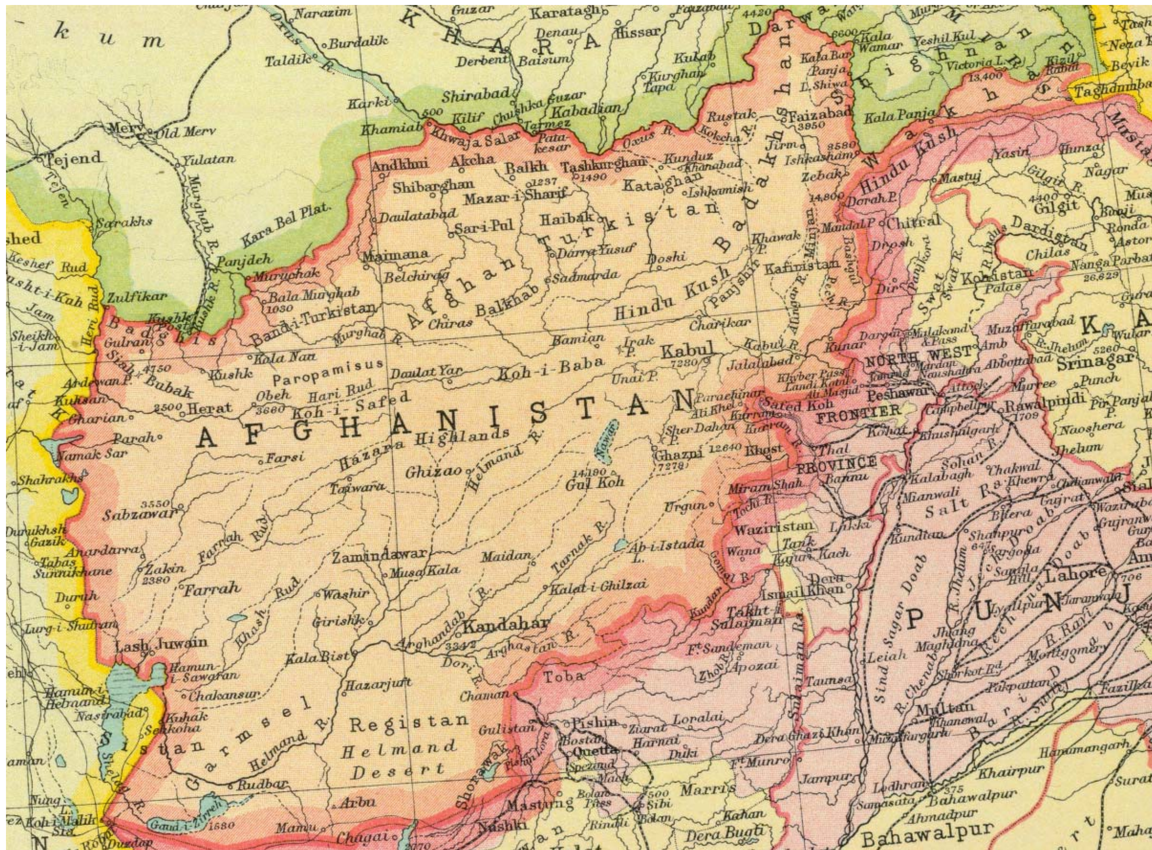
http://www.loc.gov/rr/geogmap/pub/afghanistan.html

نقشه (106) - افغانستان و بلوچستان در سال ؟ 1893 میلادی (سال امضای معاهده دیورند).

http://memory.loc.gov

نقشه (107) - افغانستان درسال ؟ 1897 میلادی (شمال هندوکش بنام ترکستان افغانی یاد میشود).

http://www.davidrumsey.com/Afghan.htm

نقشه (108) – افغانستان درسال ؟ 1922 میلادی (شمال هندوکش بنام ترکستان افغانی یاد میشود).